

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017 ROKU

WRAZ ZE SPRAWOZANIEM NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA

Grodzisk Wielkopolski, 27 kwietnia 2018 roku

Spis treści	
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	7
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	9
Dodatkowe noty objaśniające	10
1. Informacje ogólne	10
2. Skład Grupy i zmiany w składzie Grupy	11
2.1. Skład Grupy	11
2.2. Zmiany w składzie Grupy.....	12
3. Skład organów zarządzających i nadzorujących	12
3.1. Zarząd jednostki dominującej	12
3.2. Rada Nadzorcza jednostki dominującej.....	13
3.3. Komitet Audytu.....	13
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	13
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	13
5.1. Profesjonalny osąd.....	13
5.2. Niepewność szacunków i założeń.....	14
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	16
6.1. Oświadczenie o zgodności.....	17
6.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	17
7. Korekta błędu, zmiana szacunków	18
8. Istotne zasady rachunkowości	18
8.1. Zasady konsolidacji	18
8.2. Wycena do wartości godziwej.....	19
8.3. Rzeczowe aktywa trwałe	20
8.4. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	20
8.5. Działalność zaniechana	20
8.6. Nieruchomości inwestycyjne	20
8.7. Aktywa niematerialne	21
8.8. Leasing	22
8.9. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	22
8.10. Koszty finansowania zewnętrznego	23
8.11. Aktywa finansowe	23
8.12. Utrata wartości aktywów finansowych.....	24
8.13. Wbudowane instrumenty pochodne	25
8.14. Pochodne instrumenty finansowe	25
8.15. Zapasy	26
8.16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	26
8.17. Pozostałe aktywa niefinansowe	27
8.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	27
8.19. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	27
8.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	27
8.21. Rezerwy.....	28
8.22. Świadczenia pracownicze	28
8.23. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	28
8.24. Przychody	28

8.25. Podatki	29
8.26. Zysk netto na akcję	31
9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	31
10. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	31
10.1. Wdrożenie MSSF 15	32
10.2. Wdrożenie MSSF 9	34
10.3. Wdrożenie MSSF 16	34
10.4. Wdrożenie pozostałych standardów i interpretacji	35
11. Informacje dotyczące segmentów działalności	35
12. Nabycie udziałów CADM Automotive Sp. z o.o.	37
13. Nabycie udziałów ctrlCAD Sp. z o.o.	38
14. Przychody ze sprzedaży	39
15. Koszty w układzie rodzajowym	40
16. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie	41
17. Pozostałe przychody operacyjne	41
18. Pozostałe koszty operacyjne	42
19. Przychody finansowe	42
20. Koszty finansowe	42
21. Podatek dochodowy	43
21.1. Obciążenie podatkowe	43
21.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	43
22. Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego	45
23. Majątek socjalny oraz ZFRON, zobowiązania ZFŚS i ZFRON oraz dofinansowania dotyczące Zakładu Pracy Chronionej	46
24. Zysk/strata na akcję	47
25. Rzeczowe aktywa trwałe	48
26. Aktywa niematerialne	50
27. Zapasy	54
28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	55
28.1. Należności z tytułu dostaw i usług	55
28.2. Pozostałe należności	56
29. Pozostałe aktywa niefinansowe	56
30. Pozostałe aktywa finansowe	56
31. Środki pieniężne i ekwiwalenty	56
32. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/rezerwowe	57
32.1. Kapitał podstawowy	57
32.2. Kapitał zapasowy i rezerwowy	60
32.3. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	60
33. Pozostałe zmiany w kapitale własnym	60
33.1. Niepodzielony zysk (strata)	60
33.2. Różnice kursowe z przeliczenia	60
33.3. Nabycie udziałów niekontrolujących	61
33.4. Kapitał pozostały	61
34. Rezerwy	62
35. Świadczenia pracownicze	63
35.1. Świadczenia emerytalne	63
35.2. Programy akcji pracowniczych	64

36. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	65
36.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	65
36.2. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	65
37. Zobowiązania leasingowe i pozostałe zobowiązania finansowe	65
38. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	67
39. Zobowiązania warunkowe	71
40. Zobowiązania inwestycyjne	72
41. Sprawy sądowe	72
42. Rozliczenia podatkowe	73
43. Informacje o podmiotach powiązanych	73
43.1. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	73
43.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę	74
43.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi	74
43.4. Pożyczki udzielone członkom Zarządu	74
43.5. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu	75
43.6. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	75
44. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	75
45. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	76
45.1. Ryzyko kredytowe	76
45.2. Ryzyko związane z płynnością	76
45.3. Ryzyko stopy procentowej	77
45.4. Ryzyko walutowe	78
46. Instrumenty finansowe	79
46.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	79
46.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych	80
46.3. Ryzyko stopy procentowej	81
47. Zarządzanie kapitałem	82
48. Struktura zatrudnienia	83
49. Zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym	84

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	<i>Nota</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	14	293 278	259 362
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	14	222	1 390
Przychody ze sprzedaży		293 500	260 752
Koszt własny sprzedanych produktów i usług	15	(270 711)	(230 986)
Koszt własny sprzedanych towarów i materiałów	15	(93)	(792)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		22 696	28 974
Koszty sprzedaży	15	(13 897)	(4 615)
Koszty ogólnego zarządu	15	(22 805)	(18 072)
Zysk/(strata) ze sprzedaży		(14 006)	6 287
Pozostałe przychody operacyjne	17	3 175	1 735
Pozostałe koszty operacyjne	18	(74 610)	(391)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		(85 441)	7 631
Przychody finansowe	19	2 971	617
Koszty finansowe	20	(2 205)	(3 835)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		(84 675)	4 413
Podatek dochodowy	21	3 152	(3 048)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		(81 523)	1 364
Działalność zaniechana			
Zysk/(strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej		-	-
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		(81 523)	1 364

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku (c.d.)

<i>Nota</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	(81 523)	1 364
Inne całkowite dochody		
<i>Podlegające przeklasyfikowaniu do rachunku wyników w kolejnych okresach sprawozdawczych</i>		
Różnice kursowe z przeliczenia waluty funkcjonalnej na walutę prezentacji w spółkach zależnych	33.2 (4 687)	(2 487)
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu do rachunku wyników w kolejnych okresach sprawozdawczych	(4 687)	(2 487)
<i>Niepodlegające przeklasyfikowaniu do rachunku wyników w kolejnych okresach sprawozdawczych</i>		
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	35.1 36	(8)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	22 (7)	1
Inne całkowite dochody netto niepodlegające przeklasyfikowaniu do rachunku wyników w kolejnych okresach sprawozdawczych	29	(6)
Inne całkowite dochody razem	(4 658)	(2 494)
Całkowite dochody razem	(86 181)	(1 129)

<i>Nota</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Zysk/(strata) przypadający/a:		
Akcjonariuszom jednostki dominującej	24 (83 979)	452
Akcjonariuszom niekontrolującym	2 456	912
Całkowity dochód przypadający:		
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(88 636)	(2 041)
Akcjonariuszom niekontrolującym	2 456	912
Zysk/(strata) na jedną akcję za okres, przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	24 (7,25)	0,04
podstawowy z działalności kontynuowanej (w PLN)	(7,25)	0,04
rozwodniony z działalności kontynuowanej (w PLN)	(7,25)	0,04

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2017 roku

	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
AKTYWA			
Aktywa niematerialne	26	30 236	78 818
Rzeczowe aktywa trwałe	25	94 977	113 507
Pozostałe aktywa finansowe	30	420	-
Pozostałe aktywa niefinansowe (długoterminowe)	29	931	1 241
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	22	2 182	2 299
Aktywa trwałe		128 746	195 865
Zapasy	27	26 057	30 789
Należności z tytułu dostaw i usług	28.1	30 640	34 161
Pozostałe należności	28.2	92	113
Pozostałe aktywa finansowe	30	2 135	-
Pozostałe aktywa niefinansowe	29	6 533	8 391
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31	12 222	26 541
Aktywa obrotowe		77 679	99 995
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		-	-
SUMA AKTYWÓW		206 425	295 860
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	32.1	11 578	11 578
Kapitał zapasowy	32.2	3 810	-
Kapitał rezerwowy	32.2	10 971	10 971
Kapitały pozostałe	33.4	(30 146)	(22 295)
Zyski zatrzymane	33.1	78 656	168 731
Różnice kursowe z przeliczenia	33.2	(46 539)	(41 852)
Kapitał przypadający jednostce dominującej		28 330	127 133
Udziały niekontrolujące	33.3	5 890	2 723
Kapitał własny ogółem		34 221	129 857
Długoterminowe kredyty i pożyczki	38	4 989	61 161
Długoterminowe zobowiązania leasingowe i pozostałe zobowiązania finansowe	37	7 412	26 877
Długoterminowe świadczenia pracownicze	35	649	595
Rezerwy długoterminowe	34	2 371	1 228
Długoterminowe przychody przyszłych okresów		245	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	4 688	9 233
Zobowiązania długoterminowe		20 354	99 094
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	38	63 782	9 366
Krótkoterminowe zobowiązania leasingowe i pozostałe zobowiązania finansowe	37	34 569	5 577
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	36.1	36 353	42 215
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		111	9
Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe	36.2	12 457	6 862
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	35	2 381	2 538
Rezerwy krótkoterminowe	34	1 917	343
Krótkoterminowe przychody przyszłych okresów		281	-
Zobowiązania krótkoterminowe		151 851	66 910
Zobowiązania razem		172 204	166 004
SUMA PASYWÓW		206 425	295 860

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

Nota	rok zakończony 31 grudnia 2017 roku	rok zakończony 31 grudnia 2016 roku
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) brutto	(84 675)	4 413
Korekty o pozycje:	94 168	(179)
Amortyzacja aktywów niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych	16 515	13 487
Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	65 284	-
(Zysk)/ strata z tytułu różnic kursowych	3 362	3 268
Odsetki i udziały w zyskach	1 804	1 677
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	118	(28)
Zyski/straty na instrumentach pochodnych	(2 157)	397
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	1 022	(9 590)
Zmiana stanu zapasów	4 238	734
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem kredytów i pożyczek, zobowiązań leasingowych oraz pozostałych zobowiązań finansowych	1 496	(10 655)
Zmiana stanu rezerw i świadczeń pracowniczych	2 649	(606)
Pozostałe	733	1 858
Podatek dochodowy otrzymany/(zapłacony)	(895)	(722)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	9 492	4 233
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	922	2 352
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	(14 860)	(13 263)
Wpływy z otrzymanych dotacji rządowych na zakup środków trwałych i aktywów niematerialnych	752	-
Wpływy na kapitał własny	11	-
Wydatki na udziały/akcje	(420)	-
Wydatki na udziały w jednostkach zależnych	(2 233)	(11 432)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(15 829)	(22 342)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy/spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(2 168)	(1 441)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/ kredytów	9 936	30 220
Spłata pożyczek/ kredytów	(9 257)	(10 462)
Odsetki zapłacone	(1 786)	(1 841)
Dywidendy wypłacone	32.3 (2 316)	(5 789)
Pozostałe	1 578	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(4 013)	10 687
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(10 349)	(7 422)
Środki pieniężne na początek okresu	22 771	33 977
Różnice kursowe netto	(200)	(15)
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	31 12 222	26 541
- o ograniczonej dostępności	-	3 770
* zmiana prezentacji środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie kredytu (obecnie środki te prezentowane są w pozycji "Pozostałe aktywa finansowe")		

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

		<i>Różnice</i>							
	<i>Nota</i>	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Kapitał rezerwowy</i>	<i>Kapitał pozostały</i>	<i>Zyski zatrzymane</i>	<i>kursowe z przeliczenia</i>	<i>Udziały niekontrolujące</i>	<i>Razem</i>
Na dzień 1 stycznia 2017 roku		11 578	-	10 971	(22 295)	168 731	(41 852)	2 723	129 857
Korekta błędu		-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2017 roku		11 578	-	10 971	(22 295)	168 731	(41 852)	2 723	129 857
Zysk/(strata) netto za okres		-	-	-	-	(83 979)	-	2 456	(81 523)
Zobowiązanie do nabycia udziałów CADM	33.4	-	-	-	(7 851)	-	-	-	(7 851)
Założenie CADM GmbH	33.3	-	-	-	-	-	-	11	11
Inne całkowite dochody netto za okres		-	-	-	-	29	(4 687)	-	(4 658)
Podział zysku za 2016 rok (Groclin S.A.)	32.2	-	1 535	-	-	(1 535)	-	-	-
Podział zysku za 2016 rok - wypłata dywidendy	32.3	-	-	-	-	(2 316)	-	-	(2 316)
Podział zysku za 2016 rok (CADM)	32.2	-	2 275	-	-	(2 275)	-	-	-
Nabycie ctrlCAD (udział niekontrolujący)	33.3	-	-	-	-	-	-	701	701
Na dzień 31 grudnia 2017 roku		11 578	3 810	10 971	(30 146)	78 656	(46 539)	5 890	34 221

		<i>Różnice</i>							
	<i>Nota</i>	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Kapitał rezerwowy</i>	<i>Kapitał pozostały</i>	<i>Zyski zatrzymane</i>	<i>kursowe z przeliczenia</i>	<i>Udziały niekontrolujące</i>	<i>Razem</i>
Na dzień 1 stycznia 2016 roku		11 578	5 099	16 760	-	163 186	(39 365)	-	157 258
Korekta błędu		-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2016 roku		11 578	5 099	16 760	-	163 186	(39 365)	-	157 258
Zysk/(strata) netto za okres		-	-	-	-	452	-	912	1 364
Nabycie CADM (udział niekontrolujący)	12	-	-	-	-	-	-	1 811	1 811
Zobowiązanie do nabycia udziałów CADM	33.4	-	-	-	(22 295)	-	-	-	(22 295)
Inne całkowite dochody netto za okres		-	-	-	-	(6)	(2 487)	-	(2 494)
Pokrycie straty za 2015 rok (Groclin S.A.)		-	(5 099)	-	-	5 099	-	-	-
Przebieganie zgodnie z uchwałą Zarządu	32.2	-	5 789	(5 789)	-	-	-	-	-
Wypłata dywidendy	32.3	-	(5 789)	-	-	-	-	-	(5 789)
Na dzień 31 grudnia 2016 roku		11 578	-	10 971	(22 295)	168 731	(41 852)	2 723	129 857

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Groclin („Grupa”, „Grupa Groclin”) składa się z jednostki dominującej Groclin S.A. („Spółka”; „Groclin”, „GRC”, „Emitent”, „Jednostka dominująca”) i jej spółek zależnych (patrz Nota 2).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Groclin S.A. obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Jednostka dominująca Groclin S.A. z siedzibą w Grodzisku Wielkopolskim została utworzona w dniu 3 listopada 1997 roku jako następcą prawnym Spółki Inter Groclin Auto Sp. z o.o. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Zielonej Górze. Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000136069. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 970679408.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Groclin jest nieoznaczony.

Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest produkcja wyposażenia i akcesoriów samochodowych.

W szczególności Grupa prowadzi następującą działalność:

- produkcję poszyć foteli samochodowych wykonanych ze skór naturalnych, jak i wysokiej jakości tkanin,
- produkcję wysokiej klasy foteli do specjalnych wersji samochodów,
- produkcję paneli drzwiowych oraz konsoli samochodowych pokrytych skórą naturalną,
- usługi w zakresie projektowania, rozwoju i optymalizacji poszyć oraz kompletnych foteli,
- projektowanie i modelowanie 3D oraz wykonywanie rysunków 2D zarówno pojedynczych komponentów, jak i całych modułów oraz systemów.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku, jak również na dzień publikacji niniejszego raportu działalność operacyjna Grupy realizowana była w następujących jednostkach organizacyjnych:

- Zakład Produkcyjny w Grodzisku Wielkopolskim,
- Zakład Produkcyjny 1 w Karpicku, ul. Jeziorna 3,
- Zakład Produkcyjny 2 w Karpicku, ul. Brzozowa 19,
- Zakład Produkcyjny w miejscowości Użgorod na Ukrainie,
- Zakład Produkcyjny w miejscowości Wendlingen, Niemcy,
- Hala Produkcyjna w Nowej Soli, Polska (najem),
- Biuro projektowe w Krakowie, Katowicach i Wrocławiu (Polska) oraz w Icking koło Monachium (Niemcy) (najem),
- Niepubliczna Przychodnia Lekarska Groclin w Grodzisku Wielkopolskim.

Ponadto Grupa posiada inwestycję rozpoczętą w miejscowości Dolina na Ukrainie.

2. Skład Grupy i zmiany w składzie Grupy

2.1. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Groclin S.A. oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział Grupy w kapitale jednostek zależnych na dzień		
			27 kwietnia 2018	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Groclin Karpaty Sp. z o.o.	Użgorod, ul. Słowiańska Nabrzeżna 31, Ukraina	produkcja poszyć	100%	100%	100%
Groclin Dolina Sp. z o.o.	Dolina, ul. Oblisky 36/23, Ukraina	niezakończona inwestycja	100%	100%	100%
Groclin Service Sp. z o.o.	ul. Słowiańska 4, Grodzisk Wielkopolski, Polska	świadczenie usług produkcyjnych	100%	100%	100%
MARKETING GROCLIN S.A. S.j.	ul. Słowiańska 4, Grodzisk Wielkopolski, Polska	zarządzanie prawami do znaków towarowych oraz prowadzenie działalności marketingowej	100%	100%	100%
Groclin SedisTec GmbH	ul. An den Kiesgruben 2, Wendlingen, Niemcy	projektowanie i rozwój siedzeń, poszyć i akcesoriów samochodowych, produkcja poszyć	100%	100%	100%
Groclin Wiring Sp. z o.o.	ul. Słowiańska 4, Grodzisk Wlkp., Polska	świadczenie usług finansowych i produkcyjnych	100%	100%	100%
CADM Automotive Sp. z o.o.	ul. Samuela Lindego 1C, Kraków, Polska	profesjonalne usługi projektowe dla producentów branży automotive, kolejowej i lotniczej	51%	51%	51%
CADM Automotive GmbH	ul. Irschenhauser 13, 82057 Icking, Niemcy	profesjonalne usługi projektowe dla producentów branży automotive, kolejowej i lotniczej	90%	90%	-

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku, jak również na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych jest równy procentowemu udziałowi w kapitale podstawowym tych spółek. Wszystkie jednostki zależne wchodzące w skład Grupy podlegają konsolidacji metodą pełną w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

2.2. Zmiany w składzie Grupy

Zmiany w składzie Grupy w 2017 roku

W dniu 18 września 2017 roku spółka zależna od Emitenta tj. CADM Automotive Spółka z o.o. zawarła (dalej „CADM”) Umowę Inwestycyjną, której celem było nabycie 100% udziałów w spółce ctrlCAD spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Katowicach (dalej „ctrlCAD”). Zamknięcie transakcji nastąpiło w dniu 2 października 2017 r. W dniu 29 grudnia 2017r. nastąpiło połączenie spółek CADM oraz ctrlCAD. Połączenie zostało przeprowadzone na podstawie art. 516 Kodeksu Spółek Handlowych (dalej „KSH”) w trybie uproszczonym. W jego efekcie CADM jako spółka przejmująca nabyła całość majątku ctrlCAD jako spółki przejmowanej. Zważywszy, że spółka przejmująca była jedynym wspólnikiem spółki przejmowanej, w zgodzie z postanowieniami art. 515 KSH, połączenie nastąpiło bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki przejmującej.

ctrlCAD specjalizowała się w projektach komponentów, modułów oraz systemów dla przemysłu motoryzacyjnego w zakresie wykończenia wnętrza, systemów nagłaśniających, karoserii oraz zderzaków. Posiadała kompetencje w rozwoju zarówno pojedynczych komponentów, jak i całych modułów oraz systemów, począwszy od tworzenia koncepcji, zaprojektowania modeli 3D, opracowania dokumentacji oraz wsparcia we wdrożeniu do produkcji. Szczegółowe informacje dotyczące nabycia ctrlCAD zostały przedstawione w nocie 13.

W dniu 19 września 2017 roku została powołana spółka zależna CADM Automotive GmbH z siedzibą w Icking koło Monachium reprezentująca segment inżynieryjno-projektowy, z kapitałem zakładowym w wysokości 25.000,00 EUR. Groclin S.A. posiada 90% udziałów w kapitale zakładowym tej spółki. Dzięki lokalizacji koło Monachium Grupa będzie miała bezpośredni lokalnie kontakt z klientem. Usprawni to dotychczasową współpracę, ale też pozwoli pozyskać nowych odbiorców.

Zmiany w składzie Grupy w 2016 roku

W dniu 6 kwietnia 2016 roku Groclin S.A. jako kupujący oraz Michał Laska i CADM Automotive 2 Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie jako sprzedający zawarli umowę przewidującą nabycie 100% udziałów w spółce CADM Automotive Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. Nabycie realizowane jest w 2 transzach. Pierwszy etap transakcji został przeprowadzony w dniu 29 kwietnia 2016 roku - w tym dniu Emitent jako kupujący oraz Michał Laska i CADM Automotive 2 Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie jako sprzedający, zawarli umowę nabycia 51% udziałów w spółce CADM Automotive Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie za gotówkę równą 10,2 mln PLN. Drugi etap nastąpi po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego CADM Automotive Sp. z o.o. za 2017 rok, a wartość transakcji wyniesie 7x roczny poziom EBITDA pomniejszony o dług netto CADM Automotive Sp. z o.o., jednak nie mniej niż 9,8 mln PLN. Konsolidacja wyników CADM Automotive Sp. z o.o. nastąpiła od 1 maja 2016 roku. CADM Automotive Sp. z o.o. świadczy usługi projektowe w zakresie specjalistycznego projektowania dla branży automotive, kolejowej i lotniczej.

W dniu 28 czerwca 2016 r. nastąpiło połączenie Emitenta (wpis połączenia do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez sąd rejonowy właściwy według siedziby Emitenta) ze spółką od niego zależną, tj. spółką pod firmą: IGA Nowa Sól Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Nowej Soli. Decyzja o połączeniu znajduje swe uzasadnienie w dążeniu Zarządu Emitenta do optymalizacji prowadzenia działalności operacyjnej oraz uproszczenia struktury organizacyjnej grupy kapitałowej Groclin.

Połączenie nastąpiło poprzez przejęcie IGA Nowa Sól Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przez Emitenta, a więc w trybie art. 492 § 1 pkt 1 KSH.

3. Skład organów zarządzających i nadzorujących

3.1. Zarząd jednostki dominującej

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku wchodzi:

- André Gerstner – Prezes Zarządu powołany w dniu 30 kwietnia 2014 roku;
- Barbara Sikorska-Puk – Wiceprezes Zarządu powołana w dniu 22 września 2015 roku;
- Michał Laska – Wiceprezes Zarządu powołany w dniu 1 maja 2016 roku;
- Piotr Wiśniewski – Wiceprezes Zarządu powołany w dniu 1 maja 2017 roku.

W dniu 24 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza Groclin S.A. działając na podstawie § 13 ust. 2 Statutu Spółki, Uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 24 kwietnia 2017 roku powołała z dniem 1 maja 2017 roku do składu Zarządu Groclin S.A. Pana Piotra Wiśniewskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu.

W skład Zarządu Spółki na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania wchodził:

- André Gerstner – Prezes Zarządu powołany w dniu 30 kwietnia 2014 roku;
- Barbara Sikorska-Puk – Wiceprezes Zarządu powołana w dniu 22 września 2015 roku;

W dniu 20 stycznia 2018 roku Rada Nadzorcza Groclin S.A. odwołała ze składu Zarządu Spółki Pana Piotra Wiśniewskiego pełniącego obowiązki Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku Pan Michał Laska pełniący obowiązki Wiceprezesa Zarządu, złożył wniosek do Rady Nadzorczej o odwołanie z pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki z powodu konieczności znaczącego ograniczenia aktywności w pracach zarządu Groclin S.A. na rzecz prowadzenia spraw spółki CADM Automotive Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. W dniu 24 kwietnia 2018 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o odwołaniu Pana Michała Laski z funkcji Wiceprezesa Zarządu Groclin S.A.

3.2. Rada Nadzorcza jednostki dominującej

Skład osobowy Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2017 roku był następujący:

- Piotr Gałązka – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 czerwca 2017 roku, Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany w dniu 20 września 2017 roku;
- Michał Głowacki – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 czerwca 2017 roku, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej powołany w dniu 20 września 2017 roku;
- Mike Gerstner – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 czerwca 2017 roku;
- Jörg-H. Hornig – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 czerwca 2017 roku;
- Wilfried Gerstner – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 czerwca 2017 roku.

W dniu 22 czerwca 2017 roku Walne Zgromadzenie Groclin S.A. powołało taki sam skład Rady Nadzorczej, który funkcjonował w poprzedniej kadencji, tak więc w okresie sprawozdawczym nie miały miejsca zmiany w organach nadzorujących spółkę Groclin S.A.

Od dnia bilansowego do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki.

3.3. Komitet Audytu

W dniu 20 września 2017 roku powołano Komitet Audytu w następującym składzie:

- Michał Głowacki - Przewodniczący Komitetu Audytu powołany w dniu 8 grudnia 2017 roku;
- Piotr Gałązka – Członek Komitetu Audytu;
- Wilfried Gerstner - Członek Komitetu Audytu.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 27 kwietnia 2018 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu jednostki dominującej osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania oraz powiązane z nimi

noty i ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

- *Klasyfikacja umów leasingowych*

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

- *Utrata wartości aktywów trwałych*

Corocznie Grupa ocenia, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości dla aktywów trwałych. W przypadku zaistnienia zdarzeń, które mogłyby spowodować utratę wartości tych aktywów, Grupa przeprowadza test na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych. Corocznie Grupa przeprowadza test na utratę wartości aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania np. znaki towarowe.

- *Prace rozwojowe*

Grupa kapitalizuje koszty związane z pracami rozwojowymi dla nowych lub istniejących długoterminowych zamówień produkcyjnych, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane, i następnie dokonuje ich odpisów liniowo przez okres osiągania przychodów ze sprzedaży tych produktów. Corocznie Grupa ocenia, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości dla kosztów przygotowania produkcji. W przypadku zaistnienia zdarzeń, które mogłyby spowodować utratę wartości tych aktywów, Grupa przeprowadza test na utratę wartości. Corocznie Grupa przeprowadza test na utratę wartości na koszty niezakończonych prac rozwojowych.

- *Wartość godziwa instrumentów finansowych*

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 8.14.

- *Waluta funkcjonalna*

Spółki tworzące Grupę Groclin przygotowują swoje dane finansowe będące podstawą konsolidacji Grupy w walucie funkcjonalnej danej spółki. Waluta funkcjonalna jest określana na podstawie wymogów MSR 21. Przy określeniu waluty funkcjonalnej Zarząd bierze pod uwagę przede wszystkim waluty, w których Grupa przeprowadza większość swoich transakcji a także wartość aktywów i zobowiązań na dany dzień bilansowy denominowany w danych walutach.

5.2. Niepewność szacunków i założeń

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca zmiany w metodologii ustalania wartości szacunkowych.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

- *Okresy użyteczności składników aktywów niematerialnych i rzeczowego majątku trwałego oraz stawki amortyzacyjne*

Grupa okresowo ustala okresy ekonomicznej użyteczności dla składników aktywów niematerialnych i rzeczowego majątku trwałego. Dla aktywów niematerialnych, dla których okres użyteczności nie został ustalony Grupa przeprowadza corocznie testy na utratę wartości. Na dzień sprawozdawczy aktywa o nieokreślonym okresie użyteczności obejmują wartość firmy CADM Automotive Sp. z o.o., która została zidentyfikowana w związku z rozliczeniem nabycia udziałów w CADM Automotive Sp. z o.o. w 2016 roku i wartość firmy ctrlCAD nabytą w 2017 roku. Wyniki przeprowadzonych testów na utratę wartości zostały przedstawione w nocie 26.

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

W 2017 i 2016 roku Grupa nie zmieniała przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych.

- *Utrata wartości aktywów trwałych*

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku Zarząd Jednostki Dominującej zidentyfikował przesłanki do przeprowadzenia testu na utratę wartości dla aktywów należących do Grupy Groclin dotyczących działalności Grupy w segmentach „Poszycia” i „Specjalistyczne usługi inżyniersko-projektowe”. W wyniku przeprowadzonego testu zostały dokonane odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych w segmencie „Poszycia”. Szczegóły dotyczące tej kalkulacji zostały przedstawione w nocie 26.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa dokonała analizy przesłanek z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych. W świetle przeprowadzonej analizy nie zidentyfikowano konieczności przeprowadzania testów z tytułu utraty wartości dla tych składników aktywów trwałych.

- *Zobowiązanie do zakupu 49% udziałów CADM Automotive Sp. z o.o. (dalej „CADM”)*

Wycenę zobowiązania na zakup udziałów CADM przeprowadzono zgodnie z podpisaną w dniu 6 kwietnia 2016 roku umową przewidującą nabycie 100% udziałów w spółce CADM Automotive Sp. z o.o. Szczegóły przedstawiono w nocie 12.

- *Zobowiązanie związane z nabyciem ctrlCAD Sp. z o.o.*

Wycenę zobowiązania związaną z nabyciem ctrlCAD przeprowadzono zgodnie z podpisaną w dniu 18 września 2017 roku umową inwestycyjną dotyczącą nabycia 100% udziałów w spółce ctrlCAD. Zobowiązanie oszacowano jako iloczyn współczynnika 0,49 oraz 6 krotności planowanego poziomu EBITDA za 2018 rok pomniejszonego o dług netto ctrlCAD.

- *Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego*

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd szacuje, że ujęte składniki aktywów z tytułu podatku odroczonego będą realizowane. Szczegóły dotyczące rozliczenia podatku odroczonego przedstawiono w nocie 21.

- *Straty na kontraktach*

Grupa okresowo, nie rzadziej niż raz w roku, ocenia przyszłą rentowność prowadzonych kontraktów produkcyjnych. Ocena ta odbywa się na bazie przyszłych zakontraktowanych przychodów i szacowanych kosztów w odniesieniu do danych historycznych z uwzględnieniem przyszłych kosztów operacyjnych do poniesienia związanych z danym kontraktem.

Zarząd Spółki podejmuje decyzję o rozpoznaniu rezerwy na straty na kontraktach, mając na uwadze umowę rodząca obciążenia, na podstawie której nieuniknione koszty wypełnienia obowiązku przeważają nad korzyściami, które – według przewidywań – będą uzyskane na mocy tej umowy. Na nieuniknione koszty wynikające z umowy składają się co najmniej koszty netto zakończenia umowy, odpowiadające niższej spośród kwot kosztów wypełnienia umowy i kosztów wszelkich odszkodowań lub kar wynikających z jej niewypełnienia.

Szczegóły dotyczące rezerw na straty na kontraktach zostały przedstawione w nocie 34.

- *Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych*

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 35.1.

- *Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi*

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych,

mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Grupa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Grupa ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

- *Status Zakładu Pracy Chronionej*

Groclin S.A. oraz Groclin Service Sp. z o.o. w 2017 i 2016 roku posiadały status Zakładu Pracy Chronionej („ZPChr”). Uwarunkowania i utrzymanie Statusu Zakładu Pracy Chronionej określają przepisy Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776 z dnia 9 października 1997 roku, t.j. Dz. U. Nr 214 poz. 1407 z dnia 15 listopada 2010 roku ze zmianami, dalej: „Ustawa o rehabilitacji”).

Przedsiębiorstwom posiadającym status ZPChr oraz innym przedsiębiorstwom zatrudniającym osoby niepełnosprawne przysługiwały w 2017 i 2016 roku następujące formy dofinansowania:

- finansowanie kosztów ze środków ZFRON związanych z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych,
- zwrot kosztów odsetek od kredytów zaciągniętych na cele zatrudniania i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- zwolnienie z wybranych podatków.

W przypadku niezachowania warunków określonych w Ustawie o rehabilitacji istnieje możliwość utraty przez spółki statusu ZPChr. Obecnie Groclin S.A. i Groclin Service Sp. z o.o. spełniają wymogi powyższej ustawy i w opinii Zarządu nie istnieje ryzyko utraty statusu ZPChr przez spółki, a także nieutrzymania wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych na odpowiednim, wymaganym poziomie. Szczegóły przedstawiono w notcie 23.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN. Niektóre liczby wykazane sumarycznie w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu mogą nie stanowić dokładnych sum arytmetycznych wartości wchodzących w ich skład z uwagi na prezentację sprawozdania w tysiącach PLN i stosowane zaokrąglenia.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień 31 grudnia 2017 roku zobowiązania krótkoterminowe przewyższały wartość aktywów obrotowych Grupy o kwotę 74.172 tys. PLN. Z powodu czynników opisanych poniżej, sytuacja ta nie powoduje zdaniem Zarządu istotnego zagrożenia działalności Grupy.

Fakt przewyższania aktywów obrotowych przez zobowiązania krótkoterminowe jest głównie wynikiem zapadalności kredytów obrotowych w 2018 roku w kwocie 54.950 tys. PLN, która spowodowała konieczność zmiany ich prezentacji z pozycji kredytów długoterminowych do pozycji krótkoterminowych oraz przesunięcia zobowiązania do zakupu 49% udziałów CADM z pozycji zobowiązań długoterminowych do pozycji zobowiązań krótkoterminowych wynikającą z rozliczenia transakcji przypadającej na 2018 rok w kwocie 30.146 tys. PLN.

Zobowiązanie do zakupu 49% udziałów CADM, zgodnie z zawartą umową sprzedaży udziałów z dnia 6 kwietnia 2016 roku, w 50% będzie wypłacone w akcjach Groclin S.A. a więc nie będzie skutkowało wpływem środków pieniężnych i w konsekwencji nie wpłynie na sytuację płynnościową.

W dniu 25 kwietnia 2018 roku Grupa otrzymała oświadczenie od kredytującego ją banku BZ WBK potwierdzające przedłużenie spłaty z tytułu umowy o wielocelową i wielowalutową linię kredytową nr K00015/13 z dnia 5 lipca 2013 roku wraz z późniejszymi zmianami do dnia 31 stycznia 2019 roku.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku Grupa otrzymała oświadczenie od kredytującego ją banku mBank potwierdzające przedłużenie spłaty z tytułu z tytułu umowy o linię wieloproduktową nr 08/060/13/D/UX z dnia 5 lipca 2013 roku wraz z późniejszymi zmianami do dnia 31 stycznia 2019 roku.

Na bazie ww. oświadczeń zostaną podpisane odpowiednio aneksy do umów kredytowych.

Dodatkowo pokrycie różnicy pomiędzy zobowiązaniami krótkoterminowymi a aktywami obrotowymi spodziewane jest także z prognozowanych zysków, które będą wiązały się z pozytywnymi przepływami pieniężnymi.

Zgodnie z wyżej opisanymi działaniami na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia innych okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”) oraz według ustawy o rachunkowości i sprawozdawczości finansowej na Ukrainie i w Niemczech, krajowymi standardami rachunkowości oraz innymi dokumentami normatywnymi w zakresie organizacji ewidencji księgowej („ukraińskie i niemieckie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych powstaje poprzez sumowanie odpowiednich pozycji ze sprawozdań z przepływów pieniężnych spółek tworzących Grupę Groclin wyrażonych w ich walutach funkcjonalnych i przeliczonych na PLN, walutę prezentacji Grupy, według średniego kursu danej waluty za odpowiedni okres i dokonanie odpowiednich korekt konsolidacyjnych. Ponadto sprawozdania z przepływów pieniężnych spółek zależnych, nabytych w danym okresie, podlegają sumowaniu za okres od dnia objęcia kontroli do dnia będącego końcem danego okresu. Z tego względu niektóre pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych nie są arytmetyczną różnicą stanów odpowiednich pozycji skonsolidowanych sprawozdań z sytuacji finansowej.

6.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Dla spółek prowadzących działalność na Ukrainie, walutą funkcjonalną jest hrywna ukraińska (UAH), a dla spółek prowadzących działalność w Niemczech walutą funkcjonalną jest Euro. Dla pozostałych spółek wchodzących w skład Grupy Groclin walutą funkcjonalną jest polski złoty (PLN).

Walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest PLN.

Przeliczanie sprawozdań jednostek zależnych o innej walucie funkcjonalnej niż PLN

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania jednostek zależnych o innej walucie funkcjonalnej niż PLN są przeliczane na walutę prezentacji Grupy (PLN) po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim kursie wymiany za dany rok obrotowy. Kapitały własne są przeliczone według ich stanu na dzień objęcia kontroli przez jednostkę dominującą według kursu średniego ogłoszonego przez NBP na ten dzień. W przypadku nowej emisji dodatkowych udziałów do ich przeliczenia stosuje się średni kurs ogłoszony dla danej waluty przez NBP na dzień wpisu podwyższenia kapitału do rejestru. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu, odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu, są ujmowane w wyniku finansowym.

Zastosowano następujące kursy dla przeliczenia aktywów i zobowiązań z waluty funkcjonalnej na PLN:

	Na dzień 31 grudnia 2017	Na dzień 31 grudnia 2016
EUR	4,1709	4,4240
UAH	0,1236	0,1542

Zastosowano następujące kursy dla przeliczenia pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów z waluty funkcjonalnej na PLN:

	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2016
EUR	4,2583	4,3637
UAH	0,1421	0,1543

Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach innych niż waluta funkcjonalna

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna Grupy są przeliczane na jej walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu średniego danej waluty obcej ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień poprzedzający dzień poniesienia kosztu i uzyskania przychodu.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna danej spółki są przeliczane na jej walutę funkcjonalną przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Bank Centralny kraju, w którym jest siedziba spółki. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie innej niż funkcjonalna są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie innej niż funkcjonalna są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

7. Korekta błędów, zmiana szacunków

W 2017 i 2016 roku nie miały miejsca korekty błędów i zmiany szacunków.

8. Istotne zasady rachunkowości

8.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe jednostki dominującej Groclin S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych (przedstawionych w nocie 2) sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku. Jednostki zależne podlegają konsolidacji pełnej, czyli skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzane jest w taki sposób, jakby Grupa stanowiła jedno przedsiębiorstwo.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Zgodnie z MSSF 10 Grupa, bez względu na charakter jej zaangażowania w inny podmiot, każdorazowo analizuje, czy jest spółką dominującą, biorąc pod uwagę jej wpływ na ten podmiot. Spółka analizuje, czy spełnione są przesłanki sprawowania kontroli nad inną jednostką, gdy wypełnione są łącznie trzy podstawowe cechy, tj.:

- posiadanie władzy nad inwestycją (podmiotem inwestycji),
- partycypacja w zwrocie lub stracie z inwestycji,
- możliwość wywierania wpływu na inwestycję poprzez posiadanie władzy nad podmiotem inwestycji, dającym możliwość wpływu na udział inwestora w dochodach z inwestycji.

Jednostka dominująca weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki:

- sumy:
  - (i) przekazanej zapłaty,
  - (ii) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
  - (iii) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej;
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości godziwych możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

8.2. Wycena do wartości godziwej

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

8.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji, napraw, przeglądów, opłat eksploatacyjnych obciążają wynik finansowy w momencie ich poniesienia.

Cena nabycia rzeczowych aktywów trwałych przekazanych przez klientów jest ustalana w wysokości ich wartości godziwej na dzień objęcia kontroli.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	10 - 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	4 - 30 lat
Środki transportu	3 - 15 lat
Pozostałe środki trwałe	4 - 10 lat

Grunty nie podlegają amortyzacji. Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od momentu wystąpienia zdarzeń powodujących zmianę szacowanych okresów ekonomicznej użyteczności.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

8.4. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Grupa klasyfikuje aktywa trwałe (lub grupę aktywów trwałych) jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana głównie w wyniku transakcji sprzedaży, a nie poprzez dalsze użytkowanie. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Aktywa przeznaczone do sprzedaży są prezentowane w osobnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej i wycenianie po wartości niższej z dwóch: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Grupy do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji.

8.5. Działalność zaniechana

Działalność zaniechana to element Grupy, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży oraz a) stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, b) jest częścią pojedynczego, skoordynowanego planu zbycia odrębnej, ważnej dziedziny działalności lub geograficznego obszaru działalności lub c) jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Aktywa i zobowiązania związane z działalnością zaniechaną są prezentowane w osobnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej i wycenianie po wartości niższej z dwóch: dotychczasowej wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

8.6. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w

chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane ze sprawozdania z sytuacji finansowej w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej ze sprawozdania z sytuacji finansowej są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela w jego procesie produkcyjnym, aktywa te ujmowane są jako rzeczowe aktywa trwałe według wartości księgowej netto na dzień przeniesienia i kontynuowane są zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe*.

8.7. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku roku obrotowego, w którym wprowadzono zmianę.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	<i>Patenty i licencje i inne nabyte aktywa</i>	<i>Znaki towarowe</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Koszty prac rozwojowych</i>	<i>Relacje z klientami</i>
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na	Nieokreślony	2-5 lat	Przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.	5-10 lat

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

	który użytkowanie może być przedłużone.				
Wykorzystana metoda amortyzacji	Liniowa	n/d	Liniowa	Liniowa	Liniowa
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte
Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczny	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczny w przypadku składników nie oddanych jeszcze do użytkowania oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

8.8. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

8.9. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości

odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości. Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych obciąża pozostałe koszty operacyjne.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

8.10. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związane z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia tych aktywów, aż do momentu oddania tych środków trwałych do użytkowania. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstające w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w ciężar sprawozdania z całkowitych dochodów w okresie, w którym zostały poniesione.

8.11. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
  - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów

finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2017 roku żadne aktywa finansowe nie zostały wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej (analogicznie na dzień 31 grudnia 2016 roku).

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią w sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

8.12. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

8.12.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w wyniku okresu.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w wyniku okresu w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

8.12.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

8.12.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w wyniku, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

8.13. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

8.14. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa to instrumenty służące zabezpieczeniu przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut (opcje) oraz w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmiany stopy procentowej (IRS).

Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się, jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Podstawą wyceny opcji i IRS na dzień bilansowy jest wycena instrumentu otrzymana od banku.

Wartość godziwa opcji i IRS jest ustalana na dany dzień bilansowy jako różnica zdyskontowanych przepływów pieniężnych w związku z transakcją, czyli zdyskontowaną do dnia bilansowego różnicą pomiędzy szacowanymi kwotami do zapłacenienia przez Spółkę a kwotami do otrzymania od banku, określonymi na poszczególne daty rozliczeniowe.

8.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny zakupu/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Poszczególne składniki zapasów ustalone w następujący sposób:

Materiały	• w cenie zakupu/nabycia ustalonej metodą „średnio ważoną”;
Produkcja w toku	• w cenie ustalonej metodą „średnio ważoną” jako koszt otwartych zleceń (materiały po cenie średnioważonej ze zgłoszeń, półprodukty zużyte w wyrobach ze zgłoszeń po cenie ewidencyjnej, a roboczo- i maszynogodziny - ilość rzeczywiście (zgłoszona) x stawka planowana);
Wyroby gotowe	• w koszcie wytworzenia (koszt bezpośrednich materiałów po cenie średnioważonej ze zgłoszeń, wraz z roboczo- i maszynogodziną - ilość rzeczywiście (zgłoszona) x stawka planowana).

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, ceł importowych i pozostałych podatków oraz kosztów transportu załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania produktów gotowych, materiałów i usług. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się opusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje. Koszty zakupu stanowią koszt okresu, gdyż nie ma możliwości przyporządkowania jednostkowego.

8.16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Odpisy aktualizujące

Odpisu aktualizującego wartość należności Grupa dokonuje w stosunku do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości – do wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- od dłużników w razie oddalenia wniosku o ogłoszenie ich upadłości, gdy ich majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- kwestionowanych przez dłużnika oraz z zapłatą których dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości należności nie pokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem,
- stanowiących równowartość kwot podwyższających należność, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – do wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania,
- przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym prawdopodobieństwie nieściągalności – w pełnej wysokości należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności Grupa zalicza do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych, w zależności od rodzaju należności, której dotyczy odpis.

8.17. Pozostałe aktywa niefinansowe

Zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

8.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, w sytuacji, gdy kredyty w rachunkach bieżących stanowią element zarządzania środkami pieniężnymi Spółki, a nie źródło finansowania.

8.19. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

8.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku zobowiązania finansowe z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstającą z tytułu zamiany różnicę odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług, zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z tytułu ubezpieczeń społecznych i zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

8.21. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Z kolei powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę powoduje wykorzystanie tej rezerwy.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Grupa okresowo, nie rzadziej niż raz w roku, ocenia przyszłą rentowność prowadzonych kontraktów produkcyjnych. Ocena ta odbywa się na bazie przyszłych zakontraktowanych przychodów i szacowanych kosztów operacyjnych związanych z danym kontraktem. Na tej podstawie Zarząd podejmuje decyzje o rozpoznaniu rezerwy lub rozwiązaniu rezerwy na straty na kontraktach.

8.22. Świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy głównie od średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tego zobowiązania na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych dotyczące świadczeń po okresie zatrudnienia są rozpoznawane w innych całkowitych dochodach i nie podlegają późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia),
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

8.23. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą akcjonariusze jednostek mogą dokonać podziału zysku na cele pracownicze w formie zasilenia funduszu socjalnego oraz na inne fundusze specjalne. W sprawozdaniu finansowym zgodnym z MSSF ta część podziału zysku jest zaliczana do kosztów działalności okresu, w którym podział zysku został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie.

8.24. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

8.24.1 Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

8.24.2 Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

8.24.3 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

8.24.4 Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

8.24.5 Dotacje rządowe i inne dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Dotacje uzyskiwane w związku z posiadaniem statusu ZPChr dotyczące danej pozycji kosztowej ujmowane są jako umniejszenie tego kosztu, który dotacja ma w założeniu kompensować.

Dotacje obejmują głównie dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników będącymi osobami niepełnosprawnymi (SOD) oraz dofinansowanie do kosztów dowozu pracowników rozliczanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), jak i dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników i wynagrodzeń uczniów rozliczanych z Urzędem Pracy.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów. Tego typu dotacje obejmują wartość odpowiadającą amortyzacji zakupionych środków trwałych sfinansowanych z Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (ZFRON), PFRON oraz Ministerstwa Gospodarki. Dotacja jest ewidencjonowana jako rozliczenie międzyokresowe przychodów i rozliczana w przychody równomiernie z odpisami amortyzacyjnymi środków trwałych sfinansowanych z PFRON, ZFRON lub Ministerstwa Gospodarki.

Otrzymywane dotacje do kosztów prezentowane są w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

8.25. Podatki

8.25.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

8.25.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych

podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

8.25.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

8.25.4 Ocena niepewności co do rozliczeń podatkowych

Jeżeli w ocenie Grupy jest prawdopodobne, że podejście do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Grupa określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Grupa odzwierciedla wpływ niepewności przy ustalaniu dochodu do opodatkowania (straty podatkowej), niewykorzystanych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych lub stawek podatkowych. Grupa odzwierciedla ten efekt za pomocą jednej z następujących metod, która w danej sytuacji pozwala lepiej wycenić niepewność:

- najbardziej prawdopodobny scenariusz – jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników,
- wartość oczekiwana - jest to suma kwot ważonych prawdopodobieństwem spośród możliwych wyników.

8.26. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Grupa nie prezentuje rozwodnionego zysku/ straty na akcję, ponieważ nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku, za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę:

- Zmiany do MSR 12 *Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do niezrealizowanych strat*

Zmiany doprecyzowują kwestie związane z powstawaniem ujemnych różnic przejściowych w przypadku instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej, oszacowaniem prawdopodobnego przyszłego dochodu do opodatkowania oraz oceną, czy wypracowany dochód pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych. Zmiany mają zastosowanie retrospektywne.

- Zmiany do MSR 7 *Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji*
Zmiany zobowiązują jednostkę do ujawnienia informacji, które umożliwiają użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej. Nie jest wymagane przedstawienie informacji porównawczych za poprzednie okresy.
- Zmiany MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* będące częścią *Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016*

Zmiany doprecyzowują, że wymogi określone w standardzie mają zastosowanie także do udziałów jednostki w jednostkach zależnych, wspólnych ustaleniach umownych (tj. wspólnych działaniach lub wspólnych przedsięwzięciach), jednostkach stowarzyszonych lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji, które zostały sklasyfikowane (lub włączone do grupy do zbycia, która została sklasyfikowana) jako przeznaczone do sprzedaży lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

10. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 *Instrumenty Finansowe* (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczone przez RMSR na czas nieokreślony,

- MSSF 16 *Leasing* (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 *Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano 12 września 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji* (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej i zaliczki* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: *Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- KIMSF 23 *Niepewność związana z ujemnym podatkiem dochodowym* (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 9 *Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 *Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- *Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017* (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 *Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu* (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- *Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej* (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

10.1. Wdrożenie MSSF 15

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 *Przychody z umów z klientami* („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Nowy standard zastąpi wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. Standard ma zastosowanie w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku i później. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że dotychczas stosowane przez Grupę Groclin rozwiązania w zakresie ujmowania przychodów ze sprzedaży są zgodne z projektem MSSF 15.

Grupa prowadzi działalność w obszarze:

- a) Sprzedaż produktów i usług tj. sprzedaż wyposażenia oraz akcesoriów samochodowych, w tym przede wszystkim poszycie samochodowych oraz usług projektowych.

Umowy zawarte przez Grupę Groclin składają się z dwóch elementów tj. z wyprodukowania zamówionych części oraz ich dostarczenia do określonego miejsca, zgodnie z umową przychód rozpoznawany jest w momencie dokonania dostawy a tym samym ma charakter jednorodny i nie występują przesłanki do traktowania umów jako posiadających charakter umowy wieloelementowej. Cenę transakcyjną dla dóbr wyprodukowanych przez Grupę Groclin stanowią ceny sprzedaży, które są określone dla poszczególnych produktów w umowie.

Z zawartych umów wynika jeden obowiązek świadczenia tj. dokonanie dostawy części wyprodukowanych przez Grupę Groclin do określonego miejsca, w którym kontrola nad towarami przechodzi na odbiorcę. Aktualnie Grupa Groclin rozpoznaje przychód po dokonaniu dostawy, zatem po wypełnieniu zobowiązania do świadczenia, co jest zgodne z zapisami MSSF 15.

Świadczone usługi projektowe nie rodzą po stronie odbiorcy oczekiwanie w postaci przekazania skonkretyzowanego, całościowego i skończonego modelu/projektu/rozwiązania. Są to usługi ciągłe a przedmiotem każdej umowy jest ilość czasu poświęcona na wykonanie danych prac. Usługą są więc prace wyrażane miernikiem poświęcanego na nie czasu – godzin. Aktualnie Grupa rozlicza świadczone usługi w miesięcznych przedziałach czasu. Na koniec danego miesiąca Grupa podsumowuje ilość godzin przepracowanych dla każdego klienta, następnie klient dokonuje potwierdzenia ilości podsumowanych godzin. Efekty prac projektowych trafiają do klientów na bieżąco za pomocą systemów teleinformatycznych, którymi połączony jest klient ze Spółką.

Tym samym Zarząd uważa, że obligatoryjne stosowanie MSSF 15 nie spowoduje zmiany podejścia w zakresie rozpoznania przychodów w stosunku do wymogów MSR 18 i jego interpretacji.

W ramach oceny wpływu wprowadzenia MSSF 15, Grupa rozważyła m.in. następujące aspekty:

i. Wynagrodzenie zmienne

Niektóre umowy z klientami zawierają kwoty zmienne wynagrodzenia w związku z udzielaniem upustów. Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Upusty zawarte w umowach są ujmowane jako pomniejszenie ceny transakcyjnej.

ii. Gwarancje

Grupa udziela gwarancji na sprzedawane produkty. Gwarancje stanowią zapewnienie Grupy, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją i nie stanowią dodatkowej usługi. W konsekwencji istniejące gwarancje będą dalej ujmowane zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. Umowy z klientami nie zawierają gwarancji rozszerzonych.

iii. Koszty pozyskania/utrzymania kontraktu

Zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem Grupa aktywuje i rozlicza w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu. Koszty uzyskania kontraktu są aktywowane tylko w przypadku, gdy takie koszty można bezpośrednio powiązać z pozyskaniem danego kontraktu i oczekuje się, iż koszty te zostaną odzyskane.

Wymogi w zakresie prezentacji i ujawniania informacji

MSSF 15 wprowadza nowe wymogi w zakresie prezentacji i ujawnień. Grupa ocenia, że wpływ ujawnień nie będzie istotny. Zgodnie z wymogami MSSF 15, Grupa przedstawia ujęte przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych. Spółka ujawnia ponadto wystarczające informacje, które umożliwią użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie powiązania między ujawnieniem przychodów w podziale na kategorie a informacjami o przychodach, które jednostka ujawnia dla każdego segmentu sprawozdawczego, jeżeli stosuje MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Inne korekty

Wymogi dotyczące ujmowania i wyceny zgodnie z MSSF 15 mają również zastosowanie do ujmowania i wyceny zysku/straty ze sprzedaży aktywów niefinansowych (takich jak rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne), w sytuacji gdy taka

sprzedaż nie odbywa się w normalnym toku prowadzenia działalności gospodarczej. W ocenie Grupy nie występuje wpływ przyjęcia MSSF 15 w takiej sytuacji.

10.2. Wdrożenie MSSF 9

W lipcu 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 Instrumenty finansowe („MSSF 9”). MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Grupa planuje zastosować MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych.

W 2017 roku Grupa przeprowadziła szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych. Niniejsza ocena jest oparta na aktualnie dostępnych informacjach i może podlegać zmianom wynikającym z pozyskania racjonalnych i możliwych do udokumentowania dodatkowych informacji w okresie, kiedy Grupa zastosuje MSSF 9 po raz pierwszy.

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia MSSF 9 na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny, z wyjątkiem skutków zastosowania MSSF 9 w zakresie utraty wartości. Spółka spodziewa się wzrostu odpisów z tytułu utraty wartości, z negatywnym wpływem na kapitał własny, jak omówiono poniżej. Ponadto, w wyniku zastosowania MSSF 9, zmieni się klasyfikacja niektórych instrumentów finansowych.

a) Klasyfikacja i wycena

Grupa nie spodziewa się wpływu na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitały własne, w związku z zastosowaniem MSSF 9 w obszarze klasyfikacji i wyceny. Oczekuje się, że wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w wartości godziwej, dalej pozostaną wyceniane w wartości godziwej.

Grupa nie posiada aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz dłużnych papierów wartościowych.

Grupa skorzysta z możliwości wyboru i w przypadku akcji/ udziałów w spółkach nienotowanych, będzie ujmować ich późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w związku z czym zastosowanie MSSF 9 nie będzie miało istotnego wpływu na wyniki finansowe Grupa.

Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Grupa nie sprzedaje należności handlowych w ramach faktoringu – będą one nadal wyceniane w zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy. Spółka korzysta z praktycznego zwolnienia i dla należności handlowych poniżej 12 miesięcy nie identyfikuje istotnych elementów finansowania.

b) Utrata wartości

Zgodnie z MSSF 9 Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym bądź oczekiwany stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa stosuje uproszczone podejście i wyceni odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia z tytułu.

Grupa ocenia, że w związku z charakterem należności z tytułu dostaw i usług, odpis z tytułu utraty wartości wzrośnie o 119 tys. PLN wraz ze związanym z tym wzrostem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 23 tys. PLN. Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie Grupy.

c) Rachunkowość zabezpieczeń

Ponieważ MSSF 9 nie zmienia ogólnych zasad funkcjonowania rachunkowości zabezpieczeń Grupy, zastosowanie MSSF 9 nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

10.3. Wdrożenie MSSF 16

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 *Leasing* („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 *Leasing*, KIMSF 4 *Ustalenie, czy umowa zawiera leasing*, SKI 15 *Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne* oraz SKI 27 *Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu*. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych. Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmienną względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd jest w trakcie oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

10.4. Wdrożenie pozostałych standardów i interpretacji

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia pozostałych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy i jej wyników finansowych.

11. Informacje dotyczące segmentów działalności

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi.

W Grupie Groclin występują następujące segmenty działalności:

- segment poszyc samochodowych, obejmujący wyniki finansowe oraz aktywa i zobowiązania Groclin S.A. oraz Groclin Service Sp. z o.o., Groclin Wiring Sp. z o.o., Groclin Karpaty Sp. z o.o. oraz Groclin Dolina Sp. z o.o. z uwzględnieniem odpowiednich korekt konsolidacyjnych,
- segment specjalistycznych usług inżynieryjno-projektowych, obejmujący wyniki oraz aktywa i zobowiązania CADM Automotive Sp. z o.o., CADM Automotive GmbH oraz Groclin SedisTec GmbH, z uwzględnieniem odpowiednich korekt konsolidacyjnych,
- segment pozostały, obejmujący wyniki oraz aktywa i zobowiązania MARKETING GROCLIN S.A. S.j.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia segmentów sprawozdawczych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej. Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku:

	Poszycia	Specjalistyczne usługi inżynierjno- projektowe	Pozostałe	Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	233 824	59 675	-	293 500	-	293 500
Sprzedaż między segmentami	375	2 774	3 301	6 450	(6 450)	-
Przychody segmentu ogółem	234 199	62 450	3 301	299 949	(6 450)	293 500
Wynik segmentu						
Amortyzacja	12 192	4 322	-	16 515	-	16 515
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	(92 762)	3 649	3 243	(85 870)	430	(85 441)
Przychody finansowe						2 971
Koszty finansowe						(2 205)
Zysk przed opodatkowaniem						(84 675)
Aktywa segmentu	180 749	32 738	25 641	239 129	(34 886)	204 243
Zobowiązania segmentu	121 939	55 380	6 691	184 010	(16 494)	167 516

Wartość aktywów segmentu poszyc na dzień 31 grudnia 2017 roku uwzględnia dokonane odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych. Szczegółowy opis dotyczący odpisów aktualizujących został przedstawiony w nocie 26.

Segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku:

	Poszycia	Specjalistyczne usługi inżynierjno- projektowe	Pozostałe	Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	223 066	37 686	-	260 752	-	260 752
Sprzedaż między segmentami	120	7 163	2 877	10 159	(10 159)	-
Przychody segmentu ogółem	223 186	44 849	2 877	270 911	(10 159)	260 752
Wynik segmentu						
Amortyzacja	10 115	3 372	-	13 487	-	13 487
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	4 824	263	2 824	7 911	(280)	7 631
Przychody finansowe						617
Koszty finansowe						(3 835)
Zysk przed opodatkowaniem						4 412
Aktywa segmentu	276 938	25 019	25 518	327 475	(33 914)	293 561
Zobowiązania segmentu	123 012	42 373	6 568	171 954	(15 183)	156 771

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Aktywa segmentów nie zawierają aktywa na podatek odroczony, natomiast zobowiązania segmentów nie obejmują rezerwy na podatek odroczony.

Informacje geograficzne

Przychody od klientów zewnętrznych:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2016</i>
Polska	52 154	83 295
Zagranica, w tym:	241 346	177 457
- Niemcy	194 727	168 425
- Portugalia	36 582	3 187
- Czechy	2 885	-
- Wielka Brytania	1 728	2 629
- Słowacja	1 031	663
- Francja	817	1 193
- Pozostałe	3 576	1 360
Razem	293 500	260 752

Powyższa informacja o przychodach oparta jest na danych o siedzibach klientów.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku przychody od największych odbiorców kształtowały się w następujący sposób:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2016</i>
ODBIORCA A	80 066	91 555
ODBIORCA B	38 278	-
ODBIORCA C	30 434	1
ODBIORCA D	28 800	28 236
ODBIORCA F	4	41 443

12. Nabycie udziałów CADM Automotive Sp. z o.o.

Dnia 29 kwietnia 2016 roku Groclin S.A. objął kontrolę nad CADM Automotive Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w drodze zakupu 51% udziałów tej spółki. Ponadto Prezes Zarządu Groclin S.A. Pan André Gerstner został powołany na stanowisko Wiceprezesa Zarządu CADM.

Spółka CADM świadczy usługi projektowe w zakresie specjalistycznego projektowania dla branży automotive, kolejowej i lotniczej. Grupa nabyła spółkę CADM w celu poszerzenia zakresu oferowanego asortymentu usług komplementarnych, które będą uzupełniały dotychczasowy wachlarz oferty i kompetencje Grupy w obszarze kompleksowości świadczonych usług.

Tabela poniżej przedstawia rozliczenie nabycia udziałów CADM na dzień 30 kwietnia 2016 roku:

	Wartość godziwa na dzień nabycia (w tys. PLN)
Rzeczowe aktywa trwałe	79
Wartości niematerialne	5 802
Należności handlowe i inne należności	2 277
Pozostałe aktywa niefinansowe od jednostek zewnętrznych (krótkoterminowe)	350
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 216
Rezerwy długoterminowe	(1 228)
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego na korekcie do wartości godziwej aktywów netto	(950)
Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania	(978)
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(1 650)
Pozostałe zobowiązania finansowe (zewnętrzne)	(52)
Pozostałe zobowiązania niefinansowe (zewnętrzne)	(7)
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	(41)
Rezerwy krótkoterminowe	(1 120)
Zidentyfikowane aktywa i pasywa netto	3 698
Udziały niekontrolujące (49% aktywów netto)	(1 811)
Wartość firmy	8 317
Zapłata za udziały, w tym:	(10 204)
- gotówką	(9 204)
- zobowiązanie finansowe	(1 000)

Rozliczenie nabycia CADM Automotive Sp. z o.o. jest ostateczne.

W wyniku transakcji zakupu udziałów CADM rozpoznano aktywa niematerialne w kwocie 13.317 tys. PLN, w tym: wyceniono relacje z klientami na kwotę 5.000 tys. PLN, które podlegają amortyzacji przez okres 91 miesięcy oraz wartość firmy w kwocie 8.317 tys. PLN. Wartość firmy podlega corocznym testom na utratę wartości. Udziały niekontrolujące, jak przedstawiono w powyższej tabeli, na dzień zakupu 51% udziałów CADM wyniosły 1.811 tys. PLN.

W wyniku nabycia CADM Automotive Sp. z o.o. przychody ze sprzedaży Grupy Groclin w 2016 roku zwiększyły się o 8,9 mln PLN, a zysk netto zwiększył się o 1,9 mln PLN.

W związku z zawarciem w dniu 6 kwietnia 2016 roku umowy przewidującej nabycie 100% udziałów w spółce CADM Automotive Sp. z o.o., pomiędzy Groclin S.A. jako kupującym oraz Michałem Laską i CADM Automotive 2 Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie jako sprzedającymi, ujęto na dzień 31 grudnia 2016 roku zobowiązanie finansowe w wysokości 22.295 tys. PLN do zakupu pozostałych 49% udziałów CADM, które zostało zaprezentowane w pozostałych kapitałach Grupy. Na dzień 31 grudnia 2017 roku dokonano aktualizacji zobowiązania, które zostało oszacowane na kwotę 30.146 tys. PLN.

Zobowiązanie oszacowano jako 7 krotność osiągniętego poziomu EBITDA za 2017 rok pomniejszonego o dług netto CADM Automotive Sp. z o.o. oraz inne korekty wynikające z umowy.

Aktualizacji zobowiązania do nabycia pozostałych 49% udziałów CADM Spółka dokonuje półrocznie.

13. Nabycie udziałów ctrlCAD Sp. z o.o.

W dniu 18 września 2017 roku spółka zależna od Emitenta tj. CADM Automotive Spółka z o.o. zawarła Umowę Inwestycyjną, której celem było nabycie 100% udziałów w spółce ctrlCAD spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Katowicach. Zamknięcie transakcji nastąpiło w dniu 2 października 2017 roku. W dniu 29 grudnia 2017 roku nastąpiło połączenie spółki zależnej CADM Automotive Sp. z o.o. ze spółką zależną ctrlCAD Sp. z o.o.

Tabela poniżej przedstawia rozliczenie nabycia udziałów ctrlCAD:

	Wartość godziwa na dzień nabycia (w tys. PLN)
Rzeczowe aktywa trwałe	60
Wartości niematerialne	1 000
Należności handlowe i inne należności	458
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	233
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego na korekcie do wartości godziwej aktywów netto	(190)
Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania	(119)
Pozostałe zobowiązania niefinansowe (zewnętrzne)	(11)
Zidentyfikowane aktywa i pasywa netto	1 431
Udziały niekontrolujące (49% aktywów netto)	(701)
Wartość firmy	5 092
Zapłata za udziały, w tym:	(5 822)
- gotówką	(2 000)
- zobowiązanie finansowe	(3 822)

Rozliczenie nabycia ctrlCAD Sp. z o.o. jest ostateczne.

ctrlCAD specjalizowała się w projektach komponentów, modułów oraz systemów dla przemysłu motoryzacyjnego w zakresie wykończenia wnętrza, systemów nagłaśniających, karoserii oraz zderzaków. Posiadała kompetencje w rozwoju zarówno pojedynczych komponentów, jak i całych modułów oraz systemów, począwszy od tworzenia koncepcji, zaprojektowania modeli 3D, opracowania dokumentacji oraz wsparcia we wdrożeniu do produkcji.

Grupa nabyła spółkę ctrlCAD w celu poszerzenia zakresu oferowanego asortymentu usług komplementarnych, które będą uzupełniały dotychczasowy wachlarz oferty i kompetencje Grupy w obszarze kompleksowości świadczonych usług.

W wyniku transakcji nabycia ctrlCAD rozpoznano aktywa niematerialne w kwocie 6.092 tys. PLN w tym: wyceniono relacje z klientami na kwotę 1.000 tys. PLN, które podlegają amortyzacji przez okres 87 miesięcy oraz wartość firmy w kwocie 5.092 tys. PLN. Wartość firmy podlega corocznym testom na utratę wartości. Udziały niekontrolujące, jak przedstawiono w powyższej tabeli, na dzień nabycia 100% udziałów ctrlCAD przez CADM wyniosły 701 tys. PLN.

Po dniu nabycia ctrlCAD nie wystąpiły transakcje, które wpłynęłyby na przychody i wynik Grupy.

14. Przychody ze sprzedaży

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Przychody netto ze sprzedaży produktów	256 619	230 207
Przychody netto ze sprzedaży usług	36 659	29 156
Przychody netto ze sprzedaży towarów	-	398
Przychody netto ze sprzedaży materiałów	222	991
	293 500	260 752

Wzrost przychodów ze sprzedaży produktów i usług jest wynikiem zwiększonych zamówień.

15. Koszty w układzie rodzajowym

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2016</i>
Amortyzacja	(16 515)	(13 487)
Zużycie materiałów i energii	(174 854)	(150 290)
Zmiana stanu produktów	1 445	(2 349)
Usługi obce	(33 834)	(24 838)
Podatki i opłaty	(2 284)	(2 009)
Wynagrodzenia	(58 340)	(49 179)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(14 730)	(11 780)
Pozostałe koszty rodzajowe	(8 301)	259
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(93)	(792)
	(307 505)	(254 465)

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2016</i>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	(270 711)	(230 986)
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(13 897)	(4 615)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(22 805)	(18 072)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	-	-
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(93)	(792)
	(307 505)	(254 465)

Wzrost wartości amortyzacji w 2017 roku wynika głównie ze wzrostu o kwotę (1.921) tys. PLN amortyzacji naliczanej od prac rozwojowych.

Usługi obce w kwocie (33.834) tys. PLN w 2017 roku, obejmują koszt usług produkcyjnych i inżynierskich w wysokości (10.508) tys. PLN, natomiast w 2016 roku usługi obce w kwocie (24.838) tys. PLN obejmują koszt usług produkcyjnych i wynajmu pracowników w wysokości (10.025) tys. PLN.

Pozostałe koszty rodzajowe w 2016 roku w kwocie 259 tys. PLN obejmują rozwiązanie rezerwy z tytułu zmiany strategii operacyjnej Spółki w wysokości 3.700 tys. PLN. Z tego samego powodu w 2017 roku wzrosły koszty sprzedaży.

Koszty świadczeń pracowniczych przedstawia poniższa tabela:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2016</i>
Wynagrodzenia	(58 340)	(49 179)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(11 845)	(10 041)
Koszty świadczeń emerytalnych	(31)	(202)
Inne świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Koszty z tytułu programu płatności w formie akcji	-	-
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	(2 854)	(1 536)
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem	(73 070)	(60 958)

16. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:		
Amortyzacja środków trwałych	(5 206)	(4 951)
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(8 919)	(6 033)
Utrata wartości środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Utrata wartości zapasów	-	-
Razem	(14 125)	(10 984)
Pozycje ujęte w koszcie sprzedaży i dystrybucji:		
Amortyzacja środków trwałych	(121)	(111)
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(110)	(92)
Utrata wartości środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Razem	(231)	(202)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:		
Amortyzacja środków trwałych	(1 658)	(1 530)
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(500)	(772)
Utrata wartości środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Razem	(2 159)	(2 302)

17. Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Rozwiązanie rezerwy	1 593	-
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	28
Dotacje (dofinansowanie)	256	-
Sprzedaż odpadów, złomu	92	198
Reklamacja dostaw, odszkodowania	426	564
Inne	809	945
Razem	3 175	1 735

18. Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Odpisy z tytułu aktualizacji aktywów finansowych	(1 598)	(44)
Odpisy z tytułu aktualizacji aktywów niefinansowych	(67 019)	(14)
Utworzenie rezerwy na straty na kontraktach	(4 254)	-
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	(118)	-
Koszty złomowania i odpadów	(1)	(83)
Koszty reklamacji, odszkodowania	(26)	(1)
Spisanie należności	(1 483)	(7)
Darowizny	(1)	(24)
Inne	(111)	(218)
	(74 610)	(391)

Odpisy z tytułu aktualizacji aktywów niefinansowych w 2017 roku w kwocie (67.019) tys. PLN dotyczą w wysokości (17.016) tys. PLN prac rozwojowych, w kwocie (9.252) tys. PLN relacji z klientami, w kwocie (24.945) tys. PLN znaku towarowego oraz w kwocie (14.071) tys. PLN pozostałych aktywów niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych, o czym mowa w nocie 26, a także odpisów aktualizujących na zapasy w kwocie (1.735) tys. PLN, które zostały przedstawione w nocie 27.

Rezerwy na straty na kontraktach zostały szczegółowo omówione w nocie 34.

Odpisy z tytułu aktualizacji aktywów finansowych to odpisy dotyczące należności, które zostały szczegółowo przedstawione w nocie 28.1.

19. Przychody finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Przychody z tytułu odsetek bankowych i pożyczek	32	22
Odsetki od kontrahentów	1	27
Wycena i rozliczenie IRS/opcji	2 025	-
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi	913	568
	2 971	617

20. Koszty finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Odsetki od kredytów bankowych i pożyczek	(1 814)	(1 865)
Odsetki od innych zobowiązań	(184)	(175)
Koszt warunkowej zapłaty za udziały	-	(631)
Wycena i rozliczenie IRS/opcji	-	(965)
Inne	(207)	(199)
	(2 205)	(3 835)

21. Podatek dochodowy

21.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2016</i>
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(964)	(593)
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	4 116	(2 455)
Obciążenie podatkowe wykazane w zysku lub stracie	3 152	(3 048)

21.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku/(straty) brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku przedstawia się następująco:

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	(84 675)	4 413
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	-	-
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem	(84 675)	4 413
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2016: 19%)	16 088	(838)
Różnice przejściowe, od których nie utworzono podatku odroczonego	(10 726)	2 196
Straty podatkowe, z których nie rozpoznano aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	(1 008)	-
Wykorzystanie wcześniej nierozpoznanych strat podatkowych	214	407
Spisanie/utworzenie aktywa z tytułu strat podatkowych	(2 557)	(6 450)
Podatek dochodowy zapłacony w związku z niespełnieniem wymogów funkcjonowania w Specjalnej Strefie Ekonomicznej przez IGA Nowa Sól Sp. z o.o.	-	(279)
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(45)	(182)
Przychody trwale niebędące podstawą do opodatkowania	103	578
Różnice z tytułu stawek podatkowych	111	693
Koszty podatkowe nie będące kosztami księgowymi	975	941
Różnice z przeliczenia waluty funkcjonalnej na prezentacji	-	7
Zyski/straty podatkowe jednostek powiązanych, dla których Groclin jest podatnikiem	350	409
Pozostałe	(353)	(529)
Podatek dochodowy (obciążenie) ujęty w zysku lub stracie	3 152	(3 048)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej -4% (2016 r.: -69%), w tym:	3 152	(3 048)
- podatek dot. działalności kontynuowanej	3 152	(3 048)

22. Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Zmiana stanu za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku:

	Skonsolidowany bilans na dzień		Zmiany w podatku odroczonego za rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	Aktywo z tytułu podatku odroczonego			
Rezerwa z tytułu odpraw emerytalnych, niewykorzystanych urlopów, nieuregulowane zobowiązania, ZUS	723	716	7	(386)
Odpis aktualizujący zapasy	1 351	969	382	145
Wycena opcji, IRS	36	446	(410)	76
Strata podatkowa możliwa do rozliczenia w przyszłości	909	3 243	(2 334)	(3 135)
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością środków trwałych	-	370	(370)	(19)
Leasing	786	754	32	286
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	48	489	(441)	489
Zobowiązanie dot. przyszłych kosztów	1 154	209	945	209
Inne	34	-	34	(34)
Aktywo brutto z tytułu podatku odroczonego	5 041	7 196	(2 156)	(2 369)

	Skonsolidowany bilans na dzień		Zmiany w podatku odroczonego za rok zakończony	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego			
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością środków trwałych	5 394	7 546	2 152	350
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	42	210	168	(140)
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością aktywów niematerialnych	1 345	3 946	2 602	447
Rezerwa na rozliczenie międzyokresowe przychodów	35	1 772	1 737	(1 772)
Inne	731	656	(75)	-
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	7 547	14 131	6 584	(1 116)
Różnice kursowe			(509)	82
Razem, w tym			3 919	(3 403)
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowym ujęte w innych całkowitych dochodach			(7)	1
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego na korekcie do wartości godziwej aktywów netto nabytej jednostki zależnej			(190)	(950)

Aktywo / Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego

w tym:

- Korekta prezentacji	(2 859)	(4 897)
- Aktywo z tytułu podatku odroczonego	2 182	2 299
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	4 688	9 233

Jednostka dominująca nie rozpoznała aktywa z tytułu podatku odroczonego na różnice przejściowe głównie związane z rozpoznanymi odpisami z tytułu utraty aktywów niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, gdyż realizacja

wynikających z nich korzyści podatkowych poprzez wygenerowanie przez jednostkę w przyszłości dochodu do opodatkowania jest mało prawdopodobna. Łączna wartość nierozpoznanego aktywa z tytułu podatku odroczonego na tych różnicach wynosi 4.849 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2017 roku i 938 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2016 roku.

23. Majątek socjalny oraz ZFRON, zobowiązania ZFŚS i ZFRON oraz dofinansowania dotyczące Zakładu Pracy Chronionej

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („Fundusz”) tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości 50% odpisu podstawowego za zgodą Rady Pracowniczej w przypadku jednostki dominującej oraz zgodnie z uchwałami Zarządu w przypadku spółek zależnych. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi (50) tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku – odpowiednio 4 tys. PLN).

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych:

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Rozrachunki z pracownikami	7	7
Środki pieniężne	114	165
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(171)	(168)
Saldo po skompensowaniu	(50)	4

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	693	616

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku jednostka dominująca oraz jednostka zależna Groclin Service Sp. z o.o. posiadały status Zakładu Pracy Chronionej („ZPChr”). Uwarunkowania i utrzymanie statusu zakładu pracy chronionej określają przepisy Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W związku z posiadaniem ZPChr Spółki tworzą Zakładowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych („ZFRON”), w szczególności ze zwolnienia z podatku od nieruchomości i zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od wynagrodzeń.

Grupa skompensowała aktywa ZFRON ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 79 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku – odpowiednio 211 tys. PLN).

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów i zobowiązań ZFRON:

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Rozrachunki z pracownikami	5	7
Środki pieniężne	620	309
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(545)	(105)
Saldo po skompensowaniu	79	211

W okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym Grupa pozyskała następujące dofinansowania związane z posiadaniem statusu Zakładu Pracy Chronionej:

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Dofinansowanie do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych (SOD)*	6 168	6 657
Razem	6 168	6 657

* kwota 133 tys. PLN w 2017 roku dotyczy dofinansowania dla spółki nie będącej ZPChr ale spełniającej wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych umożliwiające korzystanie z dofinansowania

** kwota 129 tys. PLN w 2016 roku dotyczy dofinansowania dla spółki nie będącej ZPChr ale spełniającej wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych umożliwiające korzystanie z dofinansowania

24. Zysk/strata na akcję

Zysk/strata przypadający/a na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/straty netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Ponieważ Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych co do wypłaty dywidendy mianownik wskaźnika stanowi całość wyemitowanych akcji.

Ze względu na brak czynników rozwadniających w dniu sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym wskaźnik rozwodnionego zysku na jedną akcję jest równy wskaźnikowi podstawowego zysku na jedną akcję.

W okresie między końcem okresu sprawozdawczego a dniem sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych, które spowodowałyby zmianę kalkulacji zysku na jedną akcję zwykłą.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(83 979)	452
Zysk/(strata) na działalności zaniechanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	-	-
Zysk/(strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(83 979)	452
Odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe	-	-
Zysk/(strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	(83 979)	452
	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (w tys. szt.)	11 578	11 578
Wpływ rozwodnienia:	-	-
Opcje na akcje	-	-
Umarzalne akcje uprzywilejowane	-	-
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję (w tys. szt.)	11 578	11 578
Zysk/(strata) na jedną akcję (w PLN)	(7,25)	0,04

W okresie pomiędzy dniem bilansowym a dniem publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie miały miejsca żadne transakcje dotyczące akcji zwykłych Emitenta.

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

25. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	<i>Grunty i budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 roku	105 459	29 548	1 872	1 558	12 539	150 976
Nabycia	88	1 941	1 797	466	545	4 836
Sprzedaż i likwidacja	(176)	(325)	(1 854)	(107)	-	(2 463)
Transfer ze środków trwałych w budowie	176	9	-	196	(382)	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 roku	105 547	31 173	1 814	2 112	12 702	153 349
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2017 roku	9 844	(3 273)	636	(628)	-	6 578
Odpis amortyzacyjny za okres	(2 454)	(3 300)	(811)	(588)	-	(7 153)
Odpis aktualizacyjny	(3 964)	(1 535)	-	-	(3 757)	(9 257)
Sprzedaż i likwidacja	-	219	1 092	107	-	1 418
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2017 roku	3 425	(7 890)	918	(1 109)	(3 757)	(8 413)
Różnice kursowe z przeliczenia na 1 stycznia 2017 roku	(29 223)	(7 374)	88	95	(7 634)	(44 048)
Różnice kursowe z przeliczenia na 31 grudnia 2017 roku	(33 023)	(8 411)	67	26	(8 619)	(49 960)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017 roku	86 080	18 901	2 596	1 025	4 905	113 507
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017 roku	75 948	14 873	2 799	1 030	326	94 977

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	<i>Grunty i budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 roku	104 703	29 506	86	1 928	13 251	149 474
Nabycia	62	5 859	2 348	360	299	8 929
Sprzedaż i likwidacja	-	(5 846)	(607)	(724)	-	(7 176)
Transfer środków trwałych w budowie	199	-	-	77	(1 000)	(724)
Nabycie CADM	-	159	99	36	-	293
Przesunięcia między pozycjami	494	(129)	(55)	(119)	(11)	181
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 roku	105 459	29 548	1 872	1 558	12 539	150 976
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016 roku	12 655	(3 857)	1 387	(904)	-	9 281
Odpis amortyzacyjny za okres	(2 407)	(2 921)	(915)	(487)	-	(6 731)
Nabycie CADM	-	(149)	(60)	(5)	-	(214)
Sprzedaż i likwidacja	-	3 550	203	654	-	4 407
Przesunięcia między pozycjami	(404)	103	22	114	-	(165)
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2016 roku	9 844	(3 273)	636	(628)	-	6 578
Różnice kursowe z przeliczenia na 1 stycznia 2016 roku	(28 255)	(7 147)	88	64	(7 390)	(42 640)
Różnice kursowe z przeliczenia na 31 grudnia 2016 roku	(29 223)	(7 374)	88	95	(7 634)	(44 048)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016 roku	89 103	18 502	1 561	1 088	5 861	116 116
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016 roku	86 080	18 901	2 596	1 025	4 905	113 507

W 2017 roku Grupa dokonała odpisu aktualizującego na budynki i budowie, maszyny i urządzenia oraz środki trwałe w budowie. Szczegóły dotyczące tych odpisów zostały przedstawione w notce 26.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń oraz środków transportu użytkowanych na dzień 31 grudnia 2017 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi 4.679 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 4.242 tys. PLN).

Grunty i budynki o wartości bilansowej 64.706 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2017 roku (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 66.677 tys. PLN) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań ujęto w notce 38.

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku nie występowały skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego w wartości rzeczowych aktywów trwałych.

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Na spadek rzeczowych aktywów trwałych w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku wpływ miały przede wszystkim dokonane odpisy aktualizacyjne oraz osłabienie kursu ukraińskiej hrywny powodujące zmniejszenie wartości aktywów zaangażowanych w spółki ukraińskie Grupy w przeliczeniu na PLN. W 2016 roku na spadek rzeczowych aktywów trwałych wpływ miało m.in. osłabienie kursu ukraińskiej hrywny.

26. Aktywa niematerialne

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	<i>Wartość firmy</i>	<i>Prace rozwojowe</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Znak towarowy</i>	<i>Baza klientów</i>	<i>Oprogramowanie oraz pozostałe aktywa niematerialne</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 roku	8 317	25 651	3 592	24 753	28 817	832	91 962
Nabycia	-	5 954	4 582	-	-	183	10 719
Sprzedaż i likwidacja	-	-	(4 343)	-	-	-	(4 343)
Nabycie ctrlCAD	5 092	-	-	-	1 000	-	6 092
Przesunięcie między pozycjami	-	335	(335)	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 roku	13 409	31 940	3 496	24 753	29 817	1 015	104 430
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2017 roku	-	(3 180)	(1 040)	-	(10 680)	(513)	(15 414)
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(4 056)	(1 538)	-	(3 774)	(162)	(9 530)
Odpis aktualizujący	-	(17 013)	(3 139)	(25 633)	(9 631)	-	(55 416)
Sprzedaż i likwidacja	-	-	4 343	-	-	-	4 343
Przesunięcie między pozycjami	-	(207)	207	-	-	-	-
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	(24 456)	(1 167)	(25 633)	(24 085)	(675)	(76 017)
Różnice kursowe z przeliczenia na 1 stycznia 2017 roku	-	274	12	879	1 052	54	2 271
Różnice kursowe z przeliczenia na 31 grudnia 2017 roku	-	268	12	879	634	29	1 822
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017 roku	8 317	22 744	2 565	25 633	19 188	373	78 818
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017 roku	13 409	7 752	2 340	0	6 366	369	30 236

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Odpis amortyzacyjny za 2017 rok wykazany został w nocie 25 i 26 w łącznej wartości 16.683 tys. PLN. W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych oraz w nocie 15 amortyzacja została wykazana w kwocie 16.515 tys. PLN. Różnica 168 tys. PLN to kwota amortyzacji dot. dofinansowanych środków trwałych z ZFRON i PFRON.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku	<i>Wartość firmy</i>	<i>Prace rozwojowe</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Znak towarowy</i>	<i>Baza klientów</i>	<i>Oprogramowanie oraz pozostałe aktywa niematerialne</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 roku	-	15 366	864	24 753	23 817	666	65 465
Nabycia	-	10 555	1 318	-	-	167	12 039
Transfer se środków trwałych w budowie	-	-	724	-	-	-	724
Nabycie CADM	8 317	-	1 221	-	5 000	-	14 538
Sprzedaż i likwidacja	-	(266)	(358)	-	-	-	(624)
Przesunięcie między pozycjami	-	(4)	(177)	-	-	-	(181)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 roku	8 317	25 651	3 592	24 753	28 817	832	91 962
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016 roku	-	(994)	(394)	-	(6 846)	(387)	(8 621)
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(2 186)	(749)	-	(3 834)	(127)	(6 897)
Nabycie CADM	-	-	(420)	-	-	-	(420)
Sprzedaż i likwidacja	-	-	358	-	-	-	358
Przesunięcie między pozycjami	-	-	165	-	-	-	165
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2016 roku	-	(3 180)	(1 040)	-	(10 680)	(513)	(15 414)
Różnice kursowe z przeliczenia na 1 stycznia 2016 roku	-	273	12	879	630	42	1 836
Różnice kursowe z przeliczenia na 31 grudnia 2016 roku	-	274	12	879	1 052	54	2 271
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016 roku	-	14 645	482	25 633	17 601	321	58 681
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016 roku	8 317	22 744	2 565	25 633	19 188	373	78 818

Odpis amortyzacyjny za 2016 rok wykazany w nocie 25 i 26 w łącznej wartości 13.628 tys. PLN. W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych oraz w nocie 15 amortyzacja została wykazana w kwocie 13.487 tys. PLN. Różnica 141 tys. PLN to kwota amortyzacji dot. dofinansowanych środków trwałych z ZFRON i PFRON.

Na dzień 31 grudnia 2017 nie występują niezakończone prace rozwojowe, natomiast na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość niezakończonych prac rozwojowych wynosiła 14.638 tys. PLN.

Wartość bilansowa patentów i licencji użytkowanych na dzień 31 grudnia 2017 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi 323 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 173 tys. PLN).

Spadek wartości aktywów niematerialnych w 2017 wynikał głównie z dokonanych odpisów aktualizujących, o czym mowa poniżej. Wzrost wartości aktywów niematerialnych w 2016 roku dotyczył głównie zwiększenia prac rozwojowych dotyczących przygotowania nowych projektów produkcyjnych. Grupa amortyzuje prace rozwojowe przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów z projektów produkcyjnych.

Zarząd Jednostki Dominującej zidentyfikował przesłanki do przeprowadzenia testu na utratę wartości dla aktywów należących do Grupy Groclin. Jedną z przesłanek jest niższa kapitalizacja giełdowa os wartości księgowej.

Na moment przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywów należących do Grupy Groclin wartość firmy i aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania wynosiła:

- dla segmentu poszyc 25.633 tys. PLN,
- dla segmentu inżynierijno-projektowego 13.409 tys. PLN,

Test na utratę wartości dla segmentu poszyciowego

W wyniku przeglądu stanu realizowanych przez Grupę projektów w segmencie poszyc (uwzględniając stan negocjacji z kluczowymi klientami) oraz perspektyw realizacji kontraktów związanych z ww. przeglądem, została podjęta decyzja o przeprowadzeniu testów na utratę wartości.

W rezultacie przeprowadzonych testów na utratę wartości Zarząd grupy zidentyfikował utratę wartości w segmencie poszycia. Test wykazał utratę wartości aktywów na poziomie 65,1m PLN.

W ramach przeprowadzonego testu wartość bilansową aktywów segmentu poszyc przyjęto na poziomie 174,8 mln PLN. Na potrzeby ustalenia wartości odzyskiwanej w przeprowadzonym teście dokonano wyceny do wartości użytkowej aktywów segmentu poszyciowego wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dla ustalenia wartości odzyskiwalnej aktywa, przyjęto niższe założenia:

Okres prognozy - 5 lat plus okres rezydualny

Prognozowaną podlegającą sprzedaży produkcję wyrobów w okresie 5 lat - 1.285m PLN

Średnioroczny wzrost przychodów w segmencie poszycia - 3,6%

Prognozowaną EBITDA w okresie 5 lat - 75,6m PLN

Średnioroczna rentowność na poziomie EBITDA - 5,85%

Prognozowane nakłady inwestycyjne - 12,5mPLN w okresie prognozowanych 5 lat

Wzrost w okresie rezydualnym - 2,1%

Zastosowana stopa podatku dochodowego - 19%

Średnioważony koszt kapitału - 9,64 %

Przeprowadzony test wskazał niższą wartość odzyskiwalną aktywów o 65,1 mln PLN w porównaniu do ich wartości bilansowej i w związku z tym został dokonany odpis z tytułu utraty wartości aktywów, który został przypisany do:

- wartości niematerialnych w postaci aktywa baza klientów w kwocie 9.631 tys. PLN
- wartości niematerialnych w postaci aktywa prace rozwojowe w kwocie 17.013 tys. PLN
- wartości niematerialnych w postaci aktywa znak towarowy w kwocie 25.632 tys. PLN
- pozostałych wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 12.871 tys. PLN

W zakresie sposobu alokacji do poszczególnych pozycji aktywów Zarząd wziął pod uwagę wartości godziwe pozostałych istotnych aktywów, ustalone na podstawie posiadanych wycen nieruchomości, które przewyższały ich wartości księgowe.

Analiza wrażliwości

Zmiany parametrów finansowych będących podstawą szacowania wartości odzyskiwalnej spowodowałyby zmianę wartości bieżącej zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wystąpienie utraty wartości dla różnych poziomów WACC oraz różnych poziomów stóp wzrostu w okresie rezydualnym przedstawiono poniżej.

		Segment poszyciowy – utrata wartości							
		stopa wzrostu w okresie rezydualnym							
		0,00%	0,10%	1,10%	2,10%	3,10%	4,10%	5,10%	6,10%
WACC	7,39%	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE	NIE
	8,14%	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE	NIE
	8,89%	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE
	9,64%	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
	10,39%	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
	11,14%	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
	11,89%	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

Dane z powyższej tabeli wskazują, że wartość odzyskiwalna aktywów segmentu poszyciowego będzie wyższa od ich wartości bilansowej przy założeniu wyższej o 2 p.p. stopy wzrostu w okresie rezydualnym oraz niższego o 1,5 p.p. poziomu WACC w stosunku do wariantu najbardziej prawdopodobnego (przy niezmiennych pozostałych parametrach).

Test na utratę wartości dla segmentu inżynierijno-projektowego

W rezultacie przeprowadzonych testów na utratę wartości Zarząd Jednostki Dominującej nie zidentyfikował utraty wartości w segmencie inżynierijno-projektowym. Test wykazał że wartość odzyskiwalna przewyższa wartość bilansową aktywów w tym segmencie.

W ramach przeprowadzonego testu wartość bilansową aktywów segmentu inżynierijno-projektowego oszacowano na poziomie 27,1 mln PLN. Na potrzeby ustalenia wartości odzyskiwanej w przeprowadzonym teście dokonano wyceny do wartości użytkowej aktywów segmentu inżynierijno-projektowego wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dla ustalenia wartości odzyskiwalnej aktywa, przyjęto poniższe założenia:

Okres prognozy - 5 lat plus okres rezydualny

Prognozowane przychody ze sprzedaży - 410m PLN

Średnioroczny wzrost przychodów w segmencie 39,4%

Prognozowaną EBITDA w okresie 5 lat - 96m PLN

Średnioroczna rentowność na poziomie EBITDA -23,2%

Prognozowane nakłady inwestycyjne - 28,9mPLN w okresie prognozowanych 5 lat

Wzrost w okresie rezydualnym - 2,1%

Zastosowana stopa podatku dochodowego - 19%

Średnioważony koszt kapitału – 13,36 %

Przeprowadzony test wskazał wyższą wartość odzyskiwalną aktywów od wartości bilansowej, w związku z tym nie rozpoznano utraty wartości aktywów w segmencie inżynierijno-projektowym.

Analiza wrażliwości

W analizowanym okresie żadna racjonalna zmiana parametrów finansowych będących podstawą szacowania wartości odzyskiwalnej nie spowoduje utraty wartości.

Grupa przeprowadziła test na utratę wartości znaku towarowego oraz test na utratę wartości niezakończonych prac rozwojowych na dzień 31 grudnia 2016 roku. Przeprowadzone testy nie wykazały potrzeby odpisów z tytułu utraty wartości znaku towarowego i niezakończonych prac rozwojowych.

Jak opisano w nocie 12, dnia 29 kwietnia 2016 roku Groclin S.A. objęła kontrolę nad CADM Automotive Sp. z o.o. w drodze zakupu 51% udziałów CADM.

W wyniku tej transakcji rozpoznano aktywa niematerialne w kwocie 13.317 tys. PLN, w tym: wyceniono relacje z klientami na kwotę 5.000 tys. PLN, które podlegają amortyzacji przez okres 91 miesięcy oraz wartość firmy w kwocie 8.317 tys. PLN. Wartość firmy podlega corocznym testom na utratę wartości.

Podstawowe założenia do wyceny relacji z klientami do wartości godziwej były oparte na prognozie przychodów CADM Automotive Sp. z o.o. zgodnej z planem finansowym przygotowanym przez Zarząd CADM. Przyjęto stopę dyskontową WACC w okresie prognozy w wysokości 13,36%.

Zgodnie z informacją przedstawioną w nocie 13, dnia 2 października 2017 roku CADM Automotive Sp. z o.o. objął kontrolę nad ctrlCAD Sp. z o.o. w drodze zakupu 100% udziałów ctrlCAD.

W wyniku tej transakcji rozpoznano aktywa niematerialne w kwocie 6.092 tys. PLN, w tym: wyceniono relacje z klientami na kwotę 1.000 tys. PLN, które podlegają amortyzacji przez okres 87 miesięcy oraz wartość firmy w kwocie 5.092 tys. PLN. Wartość firmy podlega corocznym testom na utratę wartości.

Podstawowe założenia do wyceny relacji z klientami do wartości godziwej były oparte na prognozie przychodów ctrlCAD Sp. z o.o. zgodnej z planem finansowym przygotowanym przez Zarząd ctrlCAD. Przyjęto stopę dyskontową WACC w okresie prognozy w wysokości 13,36%.

27. Zapasy

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Materiały (według ceny zakupu/nabycia)	22 388	26 514
Towary (według ceny nabycia)	71	-
Produkty gotowe (wg kosztu wytworzenia)	8 716	5 335
Półprodukty i produkty w toku (wg kosztu wytworzenia)	1 992	4 040
Odpis aktualizujący wartość zapasów	(7 110)	(5 100)
Razem	26 057	30 789

Tabela poniżej prezentuje zmiany w odpisie aktualizującym wartość zapasów:

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Stan na 1 stycznia	5 100	5 268
Zwiększenia	2 740	1 018
Wykorzystanie	-	(797)
Rozwiązanie	(730)	(389)
Stan na 31 grudnia	7 110	5 100

Grupa rozwiązała odpis na zapasy w roku 2017 w związku z wykorzystaniem ich w procesie produkcyjnym oraz sprzedażą, w 2016 roku Grupa rozwiązała odpis na zapasy głównie w związku z ich sprzedażą. Zmiana odpisu na materiały jest prezentowana

w pozostałych kosztach operacyjnych, natomiast zmiana odpisu na wyroby gotowe prezentowana jest w koszcie własnym sprzedaży.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku zapasy materiałów do produkcji o wartości nie niższej niż 12.500 tys. PLN objęte są zastawem rejestrowym w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Grupy (nota 38).

28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

28.1. Należności z tytułu dostaw i usług

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Należności z tytułu dostaw i usług netto	30 640	34 161
Odpis aktualizujący należności	1 495	51
Należności brutto	32 135	34 212
krótkoterminowe netto	30 640	34 161
długoterminowe netto	-	-

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 43.3.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane. W Grupie stosowane są różne terminy płatności w zależności od klienta, najczęściej stosuje się 30 i 60 dniowy termin płatności. Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym wartość należności o znacznym prawdopodobieństwie nieściągalności.

Zmiany odpisu aktualizującego należności z tytułu dostaw i usług były następujące:

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	51	21
Zwiększenie	4 376	49
Wykorzystanie	-	(14)
Rozwiązanie	(2 931)	(5)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	1 495	51

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie objęto odpisem.

<i>31 grudnia 2017</i>		<i>Przeterminowane, lecz ściągalne</i>				
<i>Razem</i>	<i>Nieprzeterminowane</i>	<i>< 30 dni</i>	<i>30 – 90 dni</i>	<i>90 – 180 dni</i>	<i>180 – 360 dni</i>	<i>>360 dni</i>
30 640	24 207	4 590	1 001	486	321	35

<i>31 grudnia 2016</i>		<i>Przeterminowane, lecz ściągalne</i>				
<i>Razem</i>	<i>Nieprzeterminowane</i>	<i>< 30 dni</i>	<i>30 – 90 dni</i>	<i>90 – 180 dni</i>	<i>180 – 360 dni</i>	<i>>360 dni</i>
34 161	26 107	5 647	1 560	509	193	146

28.2. Pozostałe należności

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Inne	92	113
Razem	92	113
- krótkoterminowe	92	113
- długoterminowe	-	-

29. Pozostałe aktywa niefinansowe

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Należności budżetowe	613	1 274
Zaliczki na zapasy i usługi	2 796	4 695
Należności z PFRON	901	810
Nadwyżka ZFŚS i PFRON	79	216
Rozliczenie międzyokresowe kosztów (RMK) - utrzymanie/pozyskanie kontraktu	1 241	1 551
RMK - ubezpieczenia	186	453
RMK - czynsz, najem	-	185
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	232	301
Inne aktywa niefinansowe	1 416	149
Razem, w tym	7 464	9 632
- krótkoterminowe	6 533	8 391
- długoterminowe	931	1 241

Rozliczenie/zaliczki na zapasy i usługi w kwocie 2.796 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2017 roku obejmują rozliczenie usług, w tym w wysokości 2.470 tys. PLN ze spółką Gerstner Managementholding GmbH (na dzień 31 grudnia 2016 roku 4.424 tys. PLN).

Inne aktywa niefinansowe na dzień 31 grudnia 2017 roku zawierają ulgę za złe długi w kwocie 1,2 mln PLN.

30. Pozostałe aktywa finansowe

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Lokaty krótkoterminowe (zabezpieczenie kredytu)	2 135	-
Udziały w pozostałych jednostkach	420	-
Razem, w tym	2 555	-
- krótkoterminowe	2 135	-
- długoterminowe	420	-

Na dzień 31 grudnia 2017 roku środki pieniężne w wysokości 512 tys. EUR (2.135 tys. PLN), stanowiące równowartość środków zgromadzonych na lokacie dwuwalutowej były objęte blokadą w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota 38). W 2017 roku nastąpiła zmiana prezentacji środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie kredytu, w 2016 roku były one prezentowane w pozycji środki pieniężne i ich ekwiwalenty z adnotacją, że są to środki o ograniczonej dostępności.

31. Środki pieniężne i ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 12.222 tys. PLN (31 grudnia 2016 roku: 26.541 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Środki pieniężne w banku i w kasie	12 122	22 771
Lokaty krótkoterminowe	100	3 770
Razem	12 222	26 541

Na dzień 31 grudnia 2016 roku środki pieniężne w wysokości 850 tys. EUR lub w kwocie 3.770 tys. PLN stanowiącej równowartość ww. środków zgromadzonych na lokacie dwuwalutowej były objęte blokadą w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Grupy (nota 38). W 2017 roku nastąpiła zmiana prezentacji środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie kredytu, obecnie środki te prezentowane są w pozycji "Pozostałe aktywa finansowe".

32. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/rezerwowe

32.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda	382 500	382 500
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda	2 442 500	2 442 500
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 PLN każda	675 000	675 000
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 PLN każda	850 000	850 000
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 PLN każda	1 150 000	1 150 000
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 PLN każda	6 077 873	6 077 873
	11 577 873	11 577 873

	Data rejestracji podwyższenia kapitału	Ilość	Wartość w PLN
Akcje zwykłe wyemitowane i w pełni opłacone			
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda	03-11-1997	382 500	382 500
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda	11-12-1997	2 442 500	2 442 500
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 PLN każda	31-05-2000	675 000	675 000
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 PLN każda	31-07-1998	850 000	850 000
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 PLN każda	05-05-2003	1 150 000	1 150 000
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 PLN każda	19-08-2013	6 077 873	6 077 873
Na dzień 31 grudnia 2017 roku		11 577 873	11 577 873

W ciągu roku obrotowego nie miały miejsca zmiany kapitału podstawowego.

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1,00 PLN i zostały w pełni opłacone.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym oraz do dnia publikacji tego sprawozdania Spółka nie dokonywała transakcji kapitałowymi papierami wartościowymi.

32.1.1 Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

32.1.2 Akcjonariusze o znaczącym udziale

Akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Groclin S.A. wg stanu na dzień publikacji niniejszego raportu, na dzień 31 grudnia 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela:

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Lp.	Akcjonariusz	według stanu na 27.04.2018				według stanu na 31.12.2017				według stanu na 31.12.2016			
		Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
1	Kabelconcept Hornig GmbH	1 235 000	10,67%	1 235 000	10,67%	1 235 000	10,67%	1 235 000	10,67%	1 235 000	10,67%	1 235 000	10,67%
2	Gerstner Managementholding GmbH	2 967 873	25,63%	2 967 873	25,63%	2 967 873	25,63%	2 967 873	25,63%	2 967 873	25,63%	2 967 873	25,63%
3	Aegon Otwarty Fundusz Emerytalny*	612 170	5,29%	612 170	5,29%	612 170	5,29%	612 170	5,29%	612 170	5,29%	612 170	5,29%
4	Pozostali	6 762 830	58,41%	6 762 830	58,41%	6 762 830	58,41%	6 762 830	58,41%	6 762 830	58,41%	6 762 830	58,41%
	Razem	11 577 873	100,00%	11 577 873	100,00%	11 577 873	100,00%	11 577 873	100,00%	11 577 873	100,00%	11 577 873	100,00%
5	Akcje własne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem	11 577 873	100,00%	11 577 873	100,00%	11 577 873	100,00%	11 577 873	100,00%	11 577 873	100,00%	11 577 873	100,00%

* zgodnie z otrzymanym pismem w dniu 19 kwietnia 2016 roku o przekroczeniu udziału 5% w kapitale Spółki.

Kabelconcept Hornig GmbH oraz Gerstner Managementholding GmbH posiadają łącznie 36,30% w kapitale podstawowym Spółki Groclin S.A. Większościowym udziałowcem w tych podmiotach jest Pan André Gerstner, który posiada 60% udziałów w Kabelconcept Hornig GmbH oraz 100% udziałów w Gerstner Managementholding GmbH. Pan André Gerstner jest jednocześnie Członkiem Zarządu Kabelconcept Hornig GmbH oraz Gerstner Managementholding GmbH. Pan André Gerstner pośrednio zatem kontroluje Groclin S.A. Pan André Gerstner sprawuje funkcje Prezesa Zarządu Groclin S.A.

W okresie od dnia publikacji ostatniego raportu śródrocznego za trzeci kwartał 2017 roku w dniu 29 listopada 2017 roku do daty publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie nastąpiły zmiany w strukturze znaczących pakietów akcji.

32.2. Kapitał zapasowy i rezerwy

W dniu 22 czerwca 2017 roku uchwałą nr 6 Walne Zgromadzenie Groclin S.A. postanowiło podzielić zysk netto osiągnięty w 2016 roku na dywidendę dla akcjonariuszy w wysokości 2.316 tys. PLN, natomiast pozostałą kwotę 1.535 tys. PLN przeznaczyć na kapitał zapasowy Spółki. W dniu 12 lipca 2017 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników CADM Automotive Sp. z o.o. przeznaczyło zysk netto osiągnięty w 2016 roku w wysokości 2.275 tys. PLN na kapitał zapasowy.

Uchwałą nr 14 z dnia 15 czerwca 2016 roku Walne Zgromadzenie Groclin S.A. postanowiło o wypłacie dywidendy z zysku Spółki z lat ubiegłych w kwocie 5.789 tys. PLN. Zgodnie z uchwałą Zarządu Groclin S.A. kwota na wypłatę dywidendy została przesunięta z kapitału rezerwowego przeznaczanego na wypłatę dywidendy na kapitał zapasowy.

32.3. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Uchwałą nr 6 z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie podziału zysku, Walne Zgromadzenie Groclin S.A. postanowiło o wypłacie dywidendy w kwocie 2.315.574,60 zł. Dywidenda została wypłacona akcjonariuszom Spółki dnia 1 sierpnia 2017 roku. Przeznaczona do podziału kwota zysku osiągniętego w 2016 roku rozdysponowana została w ten sposób, że osoby będące akcjonariuszami Spółki w dniu 14 lipca 2017 roku otrzymały dywidendę w wysokości 0,20 zł (dwadzieścia groszy) na jedną akcję Spółki. Liczba akcji objętych dywidendą wyniosła 11.577.873.

Uchwałą nr 14 z dnia 15 czerwca 2016 roku w sprawie uruchomienia kapitału zapasowego Spółki i przeznaczenie kapitału zapasowego utworzonego z zysku z lat ubiegłych na dywidendę dla akcjonariuszy, Walne Zgromadzenie Groclin S.A. postanowiło o wypłacie dywidendy z zysku Spółki z lat ubiegłych. Dywidenda została wypłacona akcjonariuszom Spółki dnia 2 sierpnia 2016 roku. Przeznaczona do podziału kwota zysku z lat ubiegłych rozdysponowana została w ten sposób, że osoby będące akcjonariuszami Spółki w dniu 15 lipca 2016 roku otrzymały dywidendę w wysokości 0,50 zł (pięćdziesiąt groszy) na jedną akcję Spółki, co stanowiło łącznie kwotę 5.788.936,50 zł. Liczba akcji objętych dywidendą wyniosła 11.577.873.

Na podstawie umowy kredytowej zawartej w dniu 5 lipca 2013 roku pomiędzy Groclin S.A. a mBank S.A. oraz umowy kredytowej z dnia 17 lipca 2015 roku zawartej pomiędzy Groclin S.A. a BZ WBK S.A., wypłata dywidendy wymaga wcześniejszej zgody Banków.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

W dłuższej perspektywie Zarząd zamierza rekomendować Walnemu Zgromadzeniu wypłatę dywidendy na poziomie około 30%-50% skonsolidowanych przepływów pieniężnych netto wolnych od obciążeń przypadających na rzecz akcjonariuszy Spółki jako jednostki dominującej.

Wpływ na rekomendację Zarządu odnośnie wypłaty dywidendy każdorazowo będą miały w szczególności następujące czynniki: wysokość zysku netto wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki, aktualny koszt pozyskania finansowania dłużnego oraz możliwości rynkowe pozyskanie takiego finansowania, jak również bieżące potrzeby inwestycyjne Spółki oraz planowane akwizycje i wymogi prawa.

Rekomendacja Zarządu w sprawie wypłaty dywidendy będzie również uzależniona od udziału finansowania kapitałem obcym w kapitale ogólnym Spółki. Polityka w zakresie wypłaty dywidendy podlegała będzie okresowym przeglądom Zarządu, a decyzję o wypłacie dywidendy będzie podejmowało Walne Zgromadzenie.

33. Pozostałe zmiany w kapitale własnym

33.1. Niepodzielony zysk (strata)

Zmiany w 2017 roku w pozycji zyski zatrzymane zostały przedstawione w nocie 32.2. Ponadto zyski zatrzymane wzrosły o kwotę 29 tys. PLN z tytułu wyceny aktuarialnej świadczeń rentowych i emerytalnych.

W dniu 15 czerwca 2016 roku Walne Zgromadzenie Emitenta podjęło uchwałę nr 6 w sprawie pokrycia straty za rok obrotowy 2015 w wysokości 46.495 tys. PLN z kapitału zapasowego Spółki.

33.2. Różnice kursowe z przeliczenia

Pozycja różnic kursowych z przeliczenia obejmuje efekt przeliczenia danych finansowych Groclin SedisTec GmbH oraz CADM Automotive GmbH sporządzonych w walucie funkcjonalnej EUR na walutę prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (czyli PLN), efekt przeliczenia jednostek zagranicznych Groclin Karpaty Sp. z o.o. i Groclin Dolina

Sp. z o.o. zaprezentowanych w hrywnach ukraińskich (UAH) na PLN oraz efekt przeliczenia korekt konsolidacyjnych w walucie EUR i UAH.

W skonsolidowanych kapitałach własnych różnice kursowe z przeliczenia waluty funkcjonalnej na walutę prezentacji spadły z (41.852) tys. PLN na dzień 31 grudnia 2016 roku do (46.539) tys. PLN na dzień 31 grudnia 2017 roku. Spadek ten jest przede wszystkim rezultatem deprecjacji ukraińskiej hrywny (UAH), waluty funkcjonalnej dla dwóch spółek w Grupie Groclin oraz spadku kursu EUR/PLN w stosunku do stanu na koniec grudnia 2016 roku, waluty funkcjonalnej również dla dwóch spółek w Grupie Groclin. Kurs średni NBP dla UAH/PLN spadł o 19,8% z 0,1542 na dzień 31 grudnia 2016 roku do 0,1236 na dzień 31 grudnia 2017 roku, kurs średni NBP dla EUR/PLN spadł o 5,7% z 4,4240 na dzień 31 grudnia 2016 roku do 4,1709 na dzień 31 grudnia 2017 roku.

33.3. Nabycie udziałów niekontrolujących

Jak opisano w notcie 2 w dniu 19 września 2017 roku Groclin S.A. powołał spółkę zależną CADM Automotive GmbH z siedzibą w Icking koło Monachium. Groclin S.A. posiada 90% udziałów w kapitale zakładowym tej spółki. W wyniku rozliczenia założenia CADM Automotive GmbH udział niekontrolujący wyniósł 11 tys. PLN.

Jak opisano w notcie 12 dnia 29 kwietnia 2016 roku Groclin S.A. objęła kontrolę nad CADM Automotive Sp. z o.o. w drodze zakupu 51% udziałów CADM. W wyniku rozliczenia nabycia udziałów CADM na dzień 30 kwietnia 2016 roku udział niekontrolujący wyniósł 1.811 tys. PLN.

Jak opisano w notcie 13 spółka zależna CADM nabyła 100% udziałów ctrlCAD. W wyniku rozliczenia nabycia udziałów ctrlCAD udział niekontrolujący wyniósł 701 tys. PLN.

33.4. Kapitał pozostały

Jak opisano w notcie 12 w związku z zawarciem, pomiędzy Groclin S.A. jako kupującym oraz Michałem Laską i CADM Automotive 2 Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie jako sprzedającymi, w dniu 6 kwietnia 2016 roku umowy przewidującej nabycie 100% udziałów w spółce CADM Automotive Sp. z o.o., w pozostałych kapitałach ujęto zobowiązanie do zakupu pozostałych 49% udziałów CADM w kwocie 30.146 tys. PLN.

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

34. Rezerwy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku rezerwy utworzone przez Grupę wynoszą 4.287 tys. PLN (1.571 tys. PLN w 2016 roku) i zostały zaprezentowane jako zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe.

	Rezerwa na zobowiązania z umowy współpracy	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Strata na kontraktach	Rezerwa na warunkową zapłatę za udziały w Groclin SedisTec	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	1 381	177	-	-	13	1 571
Utworzone w ciągu roku obrotowego	-	311	4 254	-	-	4 565
Wykorzystane	-	-	-	-	-	-
Rozwiązane	(1 381)	(447)	-	-	(13)	(1 841)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(7)	-	-	-	(7)
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	34	4 254	-	-	4 287
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	34	1 883	-	-	1 917
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	-	2 371	-	-	2 371

	Rezerwa na zobowiązania z umowy współpracy	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Strata na kontraktach	Rezerwa na warunkową zapłatę za udziały w Groclin SedisTec	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	-	-	-	1 585	13	1 598
Utworzone w ciągu roku obrotowego	-	175	-	-	-	175
Wykorzystane	(967)	-	-	(1 585)	-	(2 552)
Nabycie CADM	2 348	-	-	-	-	2 348
Różnice kursowe z przeliczenia	-	2	-	-	-	2
Na dzień 31 grudnia 2016 roku (przekształcone)	1 381	177	-	-	13	1 571
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2016 roku	153	177	-	-	13	343
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2016 roku	1 228	-	-	-	-	1 228

Na podstawie przepisów wynikających z MSR 37.66-69 dotyczących umów rodzących obciążenia i wynikających z nich nieuniknionych kosztów, Spółka na dzień 31.12.2017 roku utworzyła rezerwę na straty na jednym z projektów produkowanym w Polsce. Wartość rezerwy wyniosła 4.254 tys. PLN. Spółka po dokonanej ocenie przyszłych wolumenów oraz rentowności kontraktu oszacowała, że dalsza produkcja w Polsce tego projektu może przynosić straty. Na powstałe ryzyko zawiązano rezerwę. Jednocześnie podejmując działania mające na celu przeniesienie produkcji do zakładu na Ukrainie, co powinno przynieść docelowo poprawę rentowności tego kontraktu.

Rezerwa na zobowiązania z umowy współpracy została utworzona w kontekście zawartej umowy o współpracy zawartej w dniu 25 listopada 2015 roku ustalającej zasady współpracy pomiędzy spółką CADM a występującym udziałowcem.

35. Świadczenia pracownicze

Tabela poniżej prezentuje świadczenia pracownicze na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku:

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Świadczenia z tytułu niewykorzystanych urlopów	2 081	2 469
Świadczenia emerytalne i rentowe	728	664
Inne	221	-
Razem	3 030	3 133
długoterminowe	649	595
krótkoterminowe	2 381	2 538

35.1. Świadczenia emerytalne

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych.

Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego i dane porównawcze przedstawiono w poniższej tabeli:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Bilans otwarcia na 1 stycznia	665	476
Koszty bieżącego zatrudnienia	111	89
Zyski i straty aktuarialne	(36)	8
Wypłacone świadczenia	(44)	(35)
Koszty przeszłego zatrudnienia	9	114
Koszty odsetek	22	13
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	728	665
krótkoterminowe	79	70
długoterminowe	649	595

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Główne założenia przyjęte do wyliczenia kwoty zobowiązania na dzień 31 grudnia 2017 roku są następujące:

	Groclin S.A.	Groclin Wiring Sp. z o.o.	Groclin Service Sp. z o.o.
Stopa dyskontowa	3,2%	3,2%	3,2%
Przewidywany wskaźnik inflacji	2,5%	2,5%	2,5%
Stopa mobilności	8,9%	5,7%	8,8%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń	3,5%	3,5%	3,5%

Główne założenia przyjęte do wyliczenia kwoty zobowiązania na dzień 31 grudnia 2016 roku są następujące:

	Groclin S.A.	Groclin Wiring Sp. z o.o.	Groclin Service Sp. z o.o.
Stopa dyskontowa	3,5%	3,5%	3,5%
Przewidywany wskaźnik inflacji	2,5%	2,5%	2,5%
Stopa mobilności	9,5%	3,4%	10,7%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń	3,5%	3,5%	3,5%

Tabela poniżej przedstawia wpływ zmiany danego parametru na wartość świadczeń emerytalno-rentowych na 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku:

Zmiana przyjętej stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego

	Wzrost o 0,5 p.p. w tys. PLN	Spadek o 0,5 p.p. w tys. PLN
31 grudnia 2017 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(27)	30
31 grudnia 2016 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(26)	28

Zmiana przewidywanej stopy wzrostu wynagrodzeń o 0,5 punktu procentowego

	Wzrost o 0,5 p.p. w tys. PLN	Spadek o 0,5 p.p. w tys. PLN
31 grudnia 2017 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	30	(28)
31 grudnia 2016 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	29	(27)

35.2. Programy akcji pracowniczych

W dniu 23 września 2014 roku Walne Zgromadzenie Groclin S.A. podjęło uchwałę w sprawie przyjęcia założeń Programu Motywacyjnego. Program Motywacyjny ma umożliwić osobom uczestniczącym w Programie Motywacyjnym, pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w Regulaminie Programu Motywacyjnego, uzyskanie prawa do objęcia łącznie nie więcej niż 347.334 (słownie: trzysta czterdzieści siedem tysięcy trzysta trzydzieści cztery) Akcji Serii G wyemitowanych przez Spółkę. Celem Programu Motywacyjnego jest stworzenie dodatkowych bodźców dla wyższej kadry zarządzającej Spółki oraz jej spółek zależnych do utrzymania dalszego wzrostu wartości Spółki oraz związania ich interesów z interesem Spółki i interesem jej akcjonariuszy.

Program Motywacyjny realizowany miał być do końca 2017 roku.

Do dnia 31 grudnia 2017 roku Program Motywacyjny nie został nikomu zaproponowany.

36. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

36.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Wobec jednostek powiązanych	1 496	659
Wobec jednostek pozostałych	34 858	41 556
Razem	36 353	42 215

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane. W Grupie stosowane są różne terminy płatności w zależności od dostawcy, najczęściej stosuje się 30 dniowy termin płatności.

36.2. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Podatek VAT	768	902
Podatek zryczałtowany u źródła	73	50
Podatek dochodowy od osób fizycznych	652	422
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	2 333	2 399
Nadwyżka zobowiązań nad akty wami ZFŚS i ZFRON	50	-
Rozliczenia handlowo produkcyjne	4 402	41
Zobowiązania z tytułu PFRON	170	349
Pozostałe tytuły rozliczeń międzyokresowych kosztów	3 804	2 235
Pozostałe	205	464
Razem	12 457	6 862
- krótkoterminowe	12 457	6 862
- długoterminowe	-	-

37. Zobowiązania leasingowe i pozostałe zobowiązania finansowe

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Zobowiązania leasingowe	4 051	4 032
Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń	2 744	2 769
Zobowiązania dot. zapłaty za udziały w spółkach zależnych	33 968	22 295
Zobowiązania z tyt. zapłaty za zakupione udziały CADM	1 008	1 003
Zobowiązania z tyt. wyceny instrumentów pochodnych	188	2 345
Inne	22	10
Razem	41 981	32 454
- krótkoterminowe	34 569	5 577
- długoterminowe	7 412	26 877

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa to instrumenty w celu zabezpieczenia przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut (opcje walutowe) oraz w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmiany stopy procentowej

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

(IRS). Na dzień 31 grudnia 2017 roku wycena opcji wyniosła (129) tys. PLN, natomiast wycena IRS (59) tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: wycena opcji (2.171) tys. PLN, wycena IRS (174) tys. PLN).

Zobowiązanie z tyt. zapłaty za udziały CADM w wysokości 1.008 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 1.003 tys. PLN) to kwota zatrzymana zgodnie z umową sprzedaży udziałów zawartą w dniu 6 kwietnia 2016 roku pomiędzy Groclin S.A. jako kupującym oraz Panem Michałem Laska i CADM Automotive 2 Sp. z o.o. jako sprzedającymi. Kwotę zatrzymaną Groclin S.A. może wykorzystać na wydatki, koszty, opłaty i roszczenia osób trzecich oraz odsetki za zwłokę wynikające z powyższych, których poniesienie byłoby potrzebne dla uzyskania przez CADM statusu zgodnego z oświadczeniami i zapewnieniami zawartymi w umowie. Kwota obejmuje również koszty profesjonalnej obsługi prawnej i podatkowej, które może ponieść Groclin lub CADM w związku z jakimkolwiek postępowaniem administracyjnym, cywilnoprawnym i podatkowym wynikającym ze złożenia nieprawdziwych oświadczeń lub zapewnień przez sprzedającego. Kwota zatrzymana pomniejszona o kwoty wykorzystane zostanie wypłacona sprzedającemu nie później niż w dniu 2 czerwca 2022 roku.

Kwota 33.968 tys. PLN zawiera zobowiązanie z tyt. zapłaty za przyszłe udziały CADM w wysokości 30.146 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 22.295 tys. PLN) oraz zobowiązanie w związku z nabyciem 100% udziałów ctrlCAD w wysokości 3.822 tys. PLN.

Grupa zawarła w 2017 i 2016 roku umowy z tytułu leasingu finansowego. Przedmioty leasingu, z których korzysta Grupa to samochody osobowe, maszyny szwalnicze oraz licencje. Umowy leasingu są zawarte na okres 3, 5 i 7 lat z możliwością wykupu przedmiotów leasingu.

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku odsetki ujęte jako koszt danego okresu obrotowego, wyniosły 170 tys. PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku: 146 tys. PLN).

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2017		31 grudnia 2016	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	1 661	1 549	1 556	1 442
W okresie od 1 do 5 lat	2 591	2 503	2 714	2 590
Powyżej 5 lat	-	-	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	4 252	4 051	4 280	4 032
Minus koszty finansowe	(201)		(248)	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:		4 051		4 032
- krótkoterminowe		1 549		1 442
- długoterminowe		2 503		2 590

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

38. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Nazwa banku	Rodzaj	Termin spłaty	Kwota przyznanego kredytu	Waluta kredytu	Baza oprocentowania	31 grudnia 2017			31 grudnia 2016		
						Kwota do spłaty w tys. PLN	długoterminowe PLN	krótkoterminowe PLN	Kwota do spłaty w tys. PLN	długoterminowe PLN	krótkoterminowe PLN
BZ WBK S.A.	obrotowy	2018-07-31	7 000	EUR	EURIBOR 1M	28 121	-	28 121	22 401	22 401	-
BZ WBK S.A.	inwestycyjny	2020-06-30	2 500	EUR	EURIBOR 1M	5 387	3 128	2 259	7 742	5 530	2 212
BZ WBK S.A.	inwestycyjny	2018-12-31	1 700	EUR	EURIBOR 1M	2 836	-	2 836	6 016	3 008	3 008
BZ WBK S.A.	inwestycyjny	2019-11-30	2 000	PLN	WIBOR 1M	2 000	1 000	1 000	-	-	-
mBank S.A.	obrotowy	2018-07-31	7 000	EUR	EURIBOR 1M	26 829	-	26 829	26 102	26 102	-
mBank S.A.	inwestycyjny	2018-07-31	6 000	EUR	EURIBOR 1M	2 044	-	2 044	5 725	2 168	3 557
Os. fiz.	pożyczka	2020-08-29	300	EUR	stałe	1 101	417	684	1 327	1 327	-
Os. fiz.	pożyczka	2019-02-20	1 750	PLN	ryczałt	450	450	-	1 250	650	600
BZ WBK S.A.	Karty VISA					27	-	27	14	-	14
	odsetki rozliczane w czasie/prowizje/wycena bilansowa					(25)	(7)	(18)	(49)	(25)	(25)
Razem						68 771	4 989	63 782	70 528	61 161	9 366

Pożyczka w kwocie 300 tys. EUR udzielona została spółce z Grupy Groclin przez osobę z kluczowego kierownictwa.

Pożyczka w kwocie 1.750 tys. PLN to pożyczka udzielona przez osobę fizyczną spółce CADM Automotive Sp. z o.o.

W dniu 30 listopada 2017 roku Groclin S.A. zawarła z Bankiem Zachodnim WBK S.A. umowę o kredyt inwestycyjny w wysokości 2.000 tys. PLN z przeznaczeniem na refinansowanie nakładów inwestycyjnych na zakup 100% udziałów ctrlCAD Sp. z o.o. Kredyt został udzielony na okres do dnia 30 listopada 2019 roku.

W dniu 30 czerwca 2016 roku Groclin S.A. zawarła z Bankiem Zachodnim WBK S.A. umowę o walutowy kredyt inwestycyjny w wysokości 1.700 tys. Euro z przeznaczeniem na refinansowanie zakupu 51 % udziałów w spółce CADM Automotive Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie. Kredyt został udzielony na okres do dnia 31 grudnia 2018 roku.

W dniu 19 lipca 2016 roku Groclin S.A. zawarła z:

- Bankiem Zachodnim WBK S.A. aneks nr 10 do umowy o MultiLinie nr K00015/13 z dnia 5 lipca 2013 roku. Na podstawie zawartej umowy bank udostępnił Spółce kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 7 mln EUR na okres do 31 lipca 2018 roku,

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

- mBank S.A. aneks nr 10 do umowy o linię wieloproduktową dla grupy podmiotów powiązanych „UMBRELLA WIELOPRODUKTOWA” z dnia 5 lipca 2013 roku. Na podstawie zawartej umowy, bank udostępnił Spółce oraz podmiotom z Grupy Kapitałowej Groclin produkty finansowe do kwoty 7 mln EUR na okres do 31 lipca 2018 roku.

W tabeli poniżej przedstawiono zabezpieczenia opisanych wyżej kredytów na dzień 31 grudnia 2017 roku:

KREDYTOBIORCA	RODZAJ KREDYTU	KREDYTODAWCA	LIMIT (w tys.)	Zabezpieczenia
Groclin S.A.	Kredyt obrotowy (umbrella)	mBank S.A.	7 000 EUR	hipoteka łączna umowna na nieruchomościach Groclin, do wysokości 12.000.000,00 EUR oświadczenie patronackie wystawione przez Kabelconcept Hornig GmbH i Gerstner Managementholding GmbH weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową cesja praw z umowy ubezpieczenia cesja wierzytelności należnych klientom z tytułu prowadzonej przez nich działalności gospodarczych
Groclin S.A.	Kredyt inwestycyjny	mBank S.A.	6 000 EUR	hipoteka łączna umowna na nieruchomościach Groclin, do wysokości 12.000.000,00 EUR oświadczenie patronackie wystawione przez Kabelconcept Hornig GmbH i Gerstner Managementholding GmbH cesja praw z umowy ubezpieczenia
Groclin S.A.	Kredyt obrotowy	Bank Zachodni WBK S.A.	7 000 EUR	hipoteka łączna umowna na nieruchomościach Groclin do wysokości 12.000.000,00 EUR oraz do wysokości 2.400.000,00 EUR przelew wierzytelności z umów ubezpieczenia oświadczenie patronackie wystawione przez Kabelconcept Hornig GmbH i Gerstner Managementholding GmbH przystąpienie do długu Groclin Wiring przelew na rzecz Banku wierzytelności Groclin z tytułu sprzedaży towarów i usług w wysokości proporcjonalnej do udziału Banku w finansowaniu
Groclin S.A.	Kredyt inwestycyjny	Bank Zachodni WBK S.A.	2 500 EUR	hipoteka łączna umowna na nieruchomościach Groclin, do wysokości 12.000.000,00 EUR przystąpienie do długu Groclin Wiring cesja praw z umowy ubezpieczenia przelew na rzecz Banku wierzytelności Groclin z tytułu sprzedaży towarów i usług w wysokości proporcjonalnej do udziału Banku w finansowaniu
Groclin S.A.	Kredyt inwestycyjny	Bank Zachodni WBK S.A.	1 700 EUR	zastaw rejestrowy na całości zapasów materiałów do produkcji zlokalizowanych w Grodzisku Wlkp. oraz w Karpicku o wartości nie niższej niż 12.500.000,00 zł. przelew wierzytelności z umów ubezpieczenia blokada środków pieniężnych w wysokości 510.000,00 EUR lub w kwocie PLN stanowiącej równowartość ww. środków zgromadzonych na lokacie dwuwalutowej
Groclin S.A.	Kredyt inwestycyjny	Bank Zachodni WBK S.A.	2 000 PLN	przystąpienie do długu Groclin Wiring przystąpienie do długu CADM Automotive Sp. z o.o.

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

W tabeli poniżej przedstawiono zabezpieczenia opisanych wyżej kredytów na dzień 31 grudnia 2016 roku:

KREDYTOBIORCA	RODZAJ KREDYTU	KREDYTODAWCA	LIMIT (w tys.)	Zabezpieczenia
Groclin S.A.	Kredyt obrotowy (umbrella)	mBank S.A.	7 000 EUR	hipoteka łączna umowna na nieruchomościach Groclin, do wysokości 12.000.000,00 EUR oświadczenie patronackie wystawione przez Kabelconcept Hornig GmbH i Gerstner Managementholding GmbH weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową cesja praw z umowy ubezpieczenia cesja wierzytelności należnych klientom z tytułu prowadzonej przez nich działalności gospodarczych
Groclin S.A.	Kredyt inwestycyjny	mBank S.A.	6 000 EUR	hipoteka łączna umowna na nieruchomościach Groclin, do wysokości 12.000.000,00 EUR oświadczenie patronackie wystawione przez Kabelconcept Hornig GmbH i Gerstner Managementholding GmbH cesja praw z umowy ubezpieczenia
Groclin S.A.	Kredyt obrotowy	Bank Zachodni WBK S.A.	7 000 EUR	hipoteka łączna umowna na nieruchomościach Groclin do wysokości 12.000.000,00 EUR oraz do wysokości 2.400.000,00 EUR przelew wierzytelności z umów ubezpieczenia oświadczenie patronackie wystawione przez Kabelconcept Hornig GmbH i Gerstner Managementholding GmbH przystąpienie do długu Groclin Wiring przelew na rzecz Banku wierzytelności Groclin z tytułu sprzedaży towarów i usług w wysokości proporcjonalnej do udziału Banku w finansowaniu
Groclin S.A.	Kredyt inwestycyjny	Bank Zachodni WBK S.A.	2 500 EUR	hipoteka łączna umowna na nieruchomościach Groclin, do wysokości 12.000.000,00 EUR przystąpienie do długu Groclin Wiring cesja praw z umowy ubezpieczenia przelew na rzecz Banku wierzytelności Groclin z tytułu sprzedaży towarów i usług w wysokości proporcjonalnej do udziału Banku w finansowaniu
Groclin S.A.	Kredyt inwestycyjny	Bank Zachodni WBK S.A.	1 700 EUR	zastaw rejestrowy na całości zapasów materiałów do produkcji zlokalizowanych w Grodzisku Wlkp. oraz w Karpicku o wartości nie niższej niż 12.500.000,00 zł. przelew wierzytelności z umów ubezpieczenia blokada środków pieniężnych w wysokości 850.000,00 EUR lub w kwocie PLN stanowiącej równoważność ww. środków zgromadzonych na lokacie dwuwalutowej

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Zestawienie hipotek na nieruchomościach Groclin na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku, stanowiących zabezpieczenie kredytów przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj	Wartość zabezpieczenia	Podmiot uprawniony/Rodzaj umowy	Nr księgi wieczystej
HIPOTEKA UMOWNA ŁĄCZNA	12 000 tys. EUR	mBank SA z siedzibą w Warszawie Oddz. Szczecin – Umowa o linię wieloproduktową dla grupy podmiotów powiązanych Umbrella wieloproduktowa nr 08/060/13/D/UX z dnia 5 lipca 2013 roku. Umowa kredytowa o kredyt inwestycyjny w euro nr 08/061/13/D/IN z dnia 5 lipca 2013 roku	PO1S/00041536/1, PO1S/00004348/5, PO1S/00007918/3, PO1S/00034687/2, PO1S/00044571/9, PO1S/00040272/5, PO1S/00027873/1, PO1E/00025891/6, PO1S/00033712/0, PO1E/00034694/1, PO1E/00036966/3, PO1E/00037105/7
HIPOTEKA UMOWNA ŁĄCZNA	12 000 tys. EUR oraz 2.400 tys. EUR	Bank Zachodni WBK Spółka Akcyjna – Umowa o wielocelową i wielowalutową linię kredytową nr K00015/13 z dnia 5 lipca 2013 roku, Umowa o dewizowy kredyt inwestycyjny nr K00824/15 z dnia 17 lipca 2015 roku, Umowa wymiany stóp procentowych IRS zawarta na podstawie Umowy ramowej o trybie zawierania i rozliczania transakcji z dnia 5 lipca 2013 roku w celu zabezpieczenia ryzyka zmienności stopy procentowej w odniesieniu od kredytu inwestycyjnego	

39. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe na dzień 31 grudnia 2017 roku były następujące:

Weksle wystawione przez Groclin S.A.

Umowa leasingu nr 501456-EB-0 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr L/O/PZ/2014/03/ 0060 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa PFRON nr RDK/000020/15/D z dnia 15 września 2009 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa PFRON nr RDK/000068/15/D z dnia 12 marca 2010 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa PFRON nr RDK/000119/15/D z dnia 20 marca 2012 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa PFRON nr RDK/000155/15/D z dnia 27 marca 2013 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa PFRON nr RDK/000171/15/D z dnia 30 kwietnia 2014 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa ubezpieczenia należności celnych wraz z gwarancją ubezpieczeniową nr 280000135972 do łącznej kwoty 50 tys. PLN - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr L/O/PZ/2015/02/0028 – 2 weksle własne in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr IGA/SZ/195856/2015 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr IGA/SZ/1201455/2015 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 16/01776/LO - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 16/01777/LO - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 16/01778/LO - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0010452016/SZ/227805 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0010452016/SZ/227806 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0010452016/SZ/227807 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr IGA/SZ/226295/2016 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa o Linię Wieloproduktową nr 08/060/13/D/UX z dnia 5 lipca 2013 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową z dnia 19 lipca 2016
Umowa leasingu nr 0138022016/SZ/235075 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0138022016/SZ/235076 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0138022016/SZ/235077 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0138022016/SZ/235078 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320472016/SZ/244666 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320472016/SZ/244667 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320472016/SZ/244716 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320472016/SZ/244717 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320472016/SZ/244742 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320392016/SZ/244685 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0429232016/SZ/251197 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr B/O/PZ/2017/03/0218 - 2 weksle własne in blanco z deklaracją wekslową

Zobowiązania warunkowe na dzień 31 grudnia 2016 roku były następujące:

Weksle wystawione przez Groclin S.A.

Umowa leasingu nr 501456-EB-0 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr L/O/PZ/2014/03/ 0060 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa PFRON nr RDK/000020/15/D z dnia 15 września 2009 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa PFRON nr RDK/000068/15/D z dnia 12 marca 2010 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa PFRON nr RDK/000119/15/D z dnia 20 marca 2012 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa PFRON nr RDK/000155/15/D z dnia 27 marca 2013 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa PFRON nr RDK/000171/15/D z dnia 30 kwietnia 2014 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa ubezpieczenia należności celnych - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa faktoringu nr 521/10/2014 z dnia 9 października 2014 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr L/O/PZ/2015/02/0028 – 2 weksle własne in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr IGA/SZ/195856/2015 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr IGA/SZ/1201455/2015 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 16/01776/LO - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 16/01777/LO - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 16/01778/LO - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0010452016/SZ/227805 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0010452016/SZ/227806 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0010452016/SZ/227807 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr IGA/SZ/226295/2016 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa o Linię Wieloproduktową nr 08//060/13/D/UX z dnia 5 lipca 2013 roku - weksel in blanco z deklaracją wekslową z dnia 19 lipca 2016 roku
Umowa leasingu nr 0138022016/SZ/235075 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0138022016/SZ/235076 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0138022016/SZ/235077 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0138022016/SZ/235078 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320472016/SZ/244666 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320472016/SZ/244667 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320472016/SZ/244716 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320472016/SZ/244717 - weksel in blanco z deklaracją wekslową
Umowa leasingu nr 0320472016/SZ/244742 - weksel in blanco z deklaracją wekslową

Łączna kwota zobowiązań leasingowych zabezpieczonych weksłami na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 2.526 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 3.230 tys. PLN).

40. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 66 tys. PLN oraz 265 tys. EUR. Kwoty te przeznaczone będą na zakup oprogramowania kadrowo-płacowego, komory spalania i wyposażenia pomieszczeń biurowych dla założonej w 2017 roku spółki zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 1.073 tys. PLN. Kwota ta przeznaczona była na zakup komputerowego systemu do przygotowania i optymalizacji produkcji, plotera tnącego tablicowego, sprzętu IT oraz oprogramowania zgodnie ze złożonym zamówieniem przez Grupę.

41. Sprawy sądowe

Grupa nie prowadzi spraw sądowych o wartości przekraczającej 10% kapitału podstawowego Emitenta.

42. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku nie zaistniała konieczność utworzenia rezerw na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

43. Informacje o podmiotach powiązanych

43.1. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku oraz salda na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku.

	<i>Rok zakończony dnia</i>	<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>		<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	
Kabelconcept Hornig GmbH	31 grudnia 2017	-		-	
	31 grudnia 2016	-		314	usługi doradcze
Gerstner Managementholding GmbH	31 grudnia 2017	-		2 450	usługi akwizycji
	31 grudnia 2016	-		-	
Osoby powiązane z kluczowym kierownictwem Spółki	31 grudnia 2017	167	środki trwałe	-	
	31 grudnia 2016	-		-	
Pozostałe podmioty powiązane*	31 grudnia 2017	-		3 001	usługi doradcze, wartości niematerialne
	31 grudnia 2016	549	usługi	1 048	materiały, usługi doradcze

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

	Stan na dzień		Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Gerstner Managementholding GmbH	31 grudnia 2017	2 470	pozostałe aktywa niefinansowe	-
	31 grudnia 2016	4 424	pozostałe aktywa niefinansowe	-
Kabelconcept Hornig GmbH	31 grudnia 2017	-		- zobowiązania z tyt. dostaw i usług
	31 grudnia 2016	-		53 zobowiązania z tyt. dostaw i usług
Zarząd	31 grudnia 2017	-		1 008 zob. z tyt. zakupu udziałów CADM 30 146 przyrzeczenie do zakupu pozostałych 49% udziałów CADM
	31 grudnia 2016	-		1 003 zob. z tyt. zakupu udziałów CADM 22 295 przyrzeczenie do zakupu pozostałych 49% udziałów CADM
Osoby powiązane z kluczowym kierownictwem	31 grudnia 2017	-	14	pozostałe zobowiązania niefinansowe 1 101 zob. z tytułu pożyczek
	31 grudnia 2016	-	1 327	zob. z tytułu pożyczek
Pozostałe podmioty powiązane*	31 grudnia 2017	-	1 496	zobowiązania z tyt. dostaw i usług
	31 grudnia 2016	-	606	zobowiązania z tyt. dostaw i usług

* podmioty kontrolowane lub na które członek kadry kierowniczej posiada wpływ

43.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę

Kabelconcept Hornig GmbH oraz Gerstner Managementholding GmbH posiadają łącznie 36,30% w kapitale podstawowym Spółki Groclin S.A. Większościowym udziałowcem w tych podmiotach jest Pan André Gerstner, który posiada 60% udziałów w Kabelconcept Hornig GmbH oraz 100% udziałów w Gerstner Managementholding GmbH. Pan André Gerstner pośrednio zatem kontroluje Groclin S.A.

Pan André Gerstner sprawuje funkcję Prezesa Zarządu Groclin S.A., Prezesa Zarządu Groclin Service Sp. z o.o., Prezesa Zarządu Groclin Wiring Sp. z o.o., Wiceprezesa Zarządu CADM Automotive Sp. z o.o. oraz członka Zarządu Groclin Sedistec GmbH i CADM Automotive GmbH.

W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku wystąpiły transakcje pomiędzy jednostką zależną a Gerstner Managementholding GmbH w wysokości 2.450 tys. PLN.

W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2016 roku wystąpiły transakcje pomiędzy jednostką dominującą a Kabelconcept Hornig GmbH w wysokości 314 tys. PLN.

43.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje zawarte w 2017 roku i 2016 roku z podmiotami powiązanymi są dokonywane na warunkach rynkowych.

43.4. Pożyczki udzielone członkom Zarządu

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym Grupa nie udzieliła pożyczek kadrze kierowniczej oraz nie udzielała ich również w okresie porównawczym.

43.5. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W okresie 2017 i 2016 roku Grupa nie zawierała transakcji z członkami Zarządu.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa posiadała pożyczkę udzieloną przez członka Zarządu spółki zależnej, której wartość na dzień sprawozdawczy wyniosła 1.101 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku 1.327 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2017 roku występuje wobec członka Zarządu Spółki zobowiązanie z tyt. zapłaty za udziały CADM w wysokości 1.008 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku 1.003 tys. PLN) oraz zobowiązanie z tyt. zapłaty za przyszłe udziały CADM w wysokości 30.146 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku 22.295 tys. PLN).

43.6. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty wynagrodzeń członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Jednostka dominująca		
Zarząd	3 714	3 408
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	3 619	3 312
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	73	77
Inne świadczenia	22	19
Rada Nadzorcza	347	339
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	339	339
Inne świadczenia	7	14
Spółki zależne		
Zarząd	2 285	1 851
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	2 285	1 851
Razem	<u>4 061</u>	<u>3 747</u>

44. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku w podziale na rodzaje usług:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2016</i>
Rodzaj usługi		
Przeprowadzenie badania oraz przeglądu jednostkowych oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego*	306	232
Usługi doradztwa podatkowego**	23	-
Pozostałe usługi**	-	76
Razem	<u>329</u>	<u>308</u>

*w roku 2017 kwota 257 tys. PLN odnosi się do usług świadczonych przez Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp.k. (w roku 2016: 197 tys. PLN)

** usługi świadczone przez inne podmioty uprawnione do badania

45. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe i pożyczki, umowy leasingu finansowego, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych. Instrumenty pochodne, z których korzysta spółka to instrumenty w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut (opcje) oraz w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmiany stopy procentowej (IRS). Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy oraz wynikających z używanych przez nią źródeł finansowania. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się, jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna. Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie i przez cały okres objęty niniejszym sprawozdaniem finansowym jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko zmiany kursów walutowych, ryzyko zmiany stóp procentowych, ryzyko kredytowe oraz ryzyko związane z płynnością. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

45.1. Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

Środki pieniężne lokowane są w bankach, w których Grupa ma zaciągnięte kredyty. Wartość kredytów bankowych przewyższa wartość środków pieniężnych. W ten sposób ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi jest minimalne.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

W nocie 11 przedstawiono kluczowych kontrahentów Grupy.

45.2. Ryzyko związane z płynnością

Grupa jest narażona na ryzyko utraty płynności, tj. zdolności do terminowego regulowania zobowiązań finansowych.

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji, jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Lokowanie wolnych środków odbywa się z uwzględnieniem terminów wymagalności zobowiązań.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, pożyczki i umowy leasingu finansowego.

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

<i>31 grudnia 2017</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	2 811	62 187	5 132	-	70 131
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	428	1 233	2 591	-	4 252
Zobowiązania z tytułu faktoringu	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu opcji i IRS	-	7	101	80	-	188
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	2 680	30 232	1 008	-	33 920
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	13 018	23 325	10	-	-	36 353
	13 018	29 251	93 763	8 811	-	144 843

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

<i>31 grudnia 2016</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	3 006	8 977	63 639	-	75 622
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	421	1 145	2 714	-	4 280
Zobowiązania z tytułu faktoringu	-	-	-	-	-	0
Zobowiązania z tytułu opcji i IRS	-	280	1 075	989	-	2 344
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	2 779	-	23 298	-	26 077
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19 371	20 604	2 180	59	-	42 214
	19 371	27 090	13 377	90 699	-	150 537

45.3. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Grupa jest narażona na ryzyko zmiany stóp procentowych w związku z zadłużeniem z tytułu kredytów bankowych i leasingów finansowych. Podpisywane umowy kredytowe i leasingowe uzależniają wysokość płaconych odsetek od zmiennej stopy EURIBOR i WIBOR.

Grupa zarządza kosztami oprocentowania poprzez korzystanie zarówno z zobowiązań o oprocentowaniu stałym, jak i zmiennym.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku Grupa posiadała następujące instrumenty w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmiany stopy procentowej:

- 1) transakcję typu IRS na zabezpieczenie stopy procentowej kredytu inwestycyjnego w EUR do dnia 30.06.2020 roku,
- 2) transakcję typu IRS na zabezpieczenie stopy procentowej kredytu inwestycyjnego w EUR do dnia 31.07.2018 roku,
- 3) transakcję typu IRS na zabezpieczenie stopy procentowej kredytu inwestycyjnego w EUR do dnia 31.12.2018 roku.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, po uwzględnieniu skutków zamiany stóp procentowych, 16% (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 30%) zaciągniętych przez Grupę zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingów posiadało stałe oprocentowanie, przy czym stałe oprocentowanie posiadało 53% (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 20%) zobowiązań długoterminowych, co ma wpływ na przedstawioną poniżej analizę wrażliwości wyniku finansowego. Kredyty zabezpieczone przed ryzykiem zmiany stopy procentowej zaliczane są do zobowiązań o stałym oprocentowaniu.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wyniku finansowego w odniesieniu do potencjalnego wahania stopy procentowej w górę oraz w dół o 1% przy niezmienności innych czynników. Kalkulację przeprowadzono w odniesieniu do długoterminowych zobowiązań kredytowych i leasingowych wrażliwych na zmianę oprocentowania, tj. oprocentowanych zmienną stopą procentową.

tys. PLN	Zmiana stopy procentowej	Wpływ na wynik finansowy brutto	
		2017	2016
EURIBOR			
Wzrost stopy procentowej	+1%	(4)	(506)
Spadek stopy procentowej	-1%	4	506
WIBOR			
Wzrost stopy procentowej	+1%	(31)	(5)
Spadek stopy procentowej	-1%	31	5

45.4. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na istotne ryzyko zmian kursów walutowych pary EUR/PLN oraz UAH/PLN. Przychody ze sprzedaży produktów denominowane są głównie w EUR, natomiast koszty ponoszone są w PLN, UAH i EUR.

W celu ograniczenia ryzyka zmiany kursu EUR/PLN stosowany jest heading naturalny. Należności, zobowiązania oraz pozostałe rozrachunki występują w walucie EUR. Zabezpieczeniem przed skutkami zmian kursu jest również zaciąganie kredytów w walucie EUR. Pokrycie zobowiązań denominowanych w EUR aktywami denominowanymi w EUR na koniec 2017 roku wynosiło 72% (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 75%). Ponadto na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa posiada następujące instrumenty w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut (opcje):

- 1) transakcje pochodne na opcje typu PUT i CALL dotyczące sprzedaży EUR. Transakcje rozliczane są w okresach miesięcznych do marca 2018 roku po 300 tys. EUR,
- 2) transakcje pochodne na opcje typu PUT i CALL dotyczące sprzedaży EUR. Transakcje rozliczane są w okresach miesięcznych do lutego 2018 roku po 100 tys. EUR, od marca 2018 roku do lutego 2019 roku po 200 tys. EUR,
- 3) transakcja pochodna na opcje typu CALL dotyczące sprzedaży EUR. Transakcja sprzedaży 512 tys. EUR zostanie rozliczona w styczniu 2018 roku, dotyczy lokaty dwuwalutowej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa posiadała następujące instrumenty w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut (opcje):

- 1) transakcje pochodne na opcje typu PUT i CALL dotyczące sprzedaży EUR. Transakcje rozliczane są w okresach miesięcznych do lipca 2017 roku 2x50 tys. EUR oraz w sierpniu 2017 roku 50 tys. EUR,
- 2) transakcje pochodne na opcje typu PUT i CALL dotyczące sprzedaży EUR. Transakcje rozliczane są w okresach miesięcznych do marca 2018 roku po 300 tys. EUR,
- 3) transakcje pochodne na opcje typu PUT i CALL dotyczące sprzedaży EUR. Transakcje rozliczane są w okresach miesięcznych do stycznia 2019 roku po 125 tys. EUR,
- 4) transakcje pochodne na opcje typu CALL dotyczące sprzedaży EUR. Transakcja sprzedaży 852 tys. EUR zostanie rozliczona w styczniu 2017 roku, dotyczy lokaty dwuwalutowej.

Grupa stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość zysku (straty) na działalności operacyjnej (w związku ze zmianą przychodów i kosztów wyrażonych w walucie EUR) na racjonalnie możliwe wahanie kursu EUR/PLN o +/- 1% przy założeniu niezmienności innych czynników w stosunku do średniego kursu transakcji w 2017 i 2016 roku.

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

tys. PLN	Zmiana kursu	Wpływ na wynik na działalności operacyjnej	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wzrost kursu walutowego	1%	827	663
Spadek kursu walutowego	-1%	(827)	(663)

W skład Grupy wchodzi dwie spółki prowadzące działalność na terytorium Ukrainy. Pokrycie zobowiązań denominowanych w UAH aktywami denominowanymi w UAH na koniec 2017 roku wynosiło 97% (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 108%). Grupa nie zawiera transakcji sprzedaży w walucie UAH, podczas gdy 5% kosztów ponoszonych jest w tejże walucie (na dzień 31 grudnia 2016 roku 5%).

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość zysku (straty) na działalności operacyjnej (w związku ze zmianą kosztów wyrażonych w walucie UAH) na racjonalnie możliwe wahanie kursu UAH/PLN o +/- 1% przy założeniu niezmienności innych czynników w stosunku do średniego kursu transakcji w 2017 i 2016 roku.

tys. PLN	Zmiana kursu	Wpływ na wynik na działalności operacyjnej	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wzrost kursu walutowego	1%	(182)	(119)
Spadek kursu walutowego	-1%	182	119

46. Instrumenty finansowe

Grupa posiada następujące instrumenty finansowe: umowy pożyczek (otrzymane), należności z tytułu dostaw i usług, umowy dotyczące lokat z nadwyżek środków pieniężnych w banku, umowy kredytowe, umowy leasingu finansowego, opcje, transakcje IRS, zobowiązanie do zakupu udziałów w CADM oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Transakcje pochodne zawarte przez Grupę zostały opisane w nocie 45.3 i 45.4.

46.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Według oceny Zarządu Grupy wartość godziwa środków pieniężnych, krótkoterminowych lokat, należności handlowych, zobowiązań handlowych, kredytów w rachunku bieżącym oraz pozostałych zobowiązań krótkoterminowych nie odbiega od wartości bilansowych, głównie ze względu na krótki termin zapadalności.

Grupa wycenia kredyty oraz pożyczki otrzymane i zaciągnięte według zamortyzowanego kosztu. Ta wartość nie różni się od ich wartości godziwych.

Grupa oszacowała wartość godziwą kredytów długoterminowych na podstawie zdyskontowanych przepływów przyjmując EURIBOR i marżę banku z dnia bilansowego.

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Na dzień bilansowy 2017 i 2016 roku Grupa posiadała instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej z tytułu zawartych transakcji pochodnych na opcje typu PUT i CALL dotyczące sprzedaży EUR oraz transakcji typu IRS na zabezpieczenie stopy procentowej.

Hierarchia wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej posiadanych przez Grupę na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku przedstawia się następująco:

	Poziom	Poziom	Poziom
	1	2	3
<i>31 grudnia 2017</i>			
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody			
Instrumenty pochodne	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody			
Instrumenty pochodne	-	188	-
<i>31 grudnia 2016</i>			
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody			
Instrumenty pochodne	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody			
Instrumenty pochodne	-	2 345	-

46.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Tabela poniżej przedstawia pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku:

	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	Zyski/ (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku</i>							
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	10	-	10
Należności z tytułu dostaw i usług	-	(112)	(1 446)	-	-	-	(1 558)
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych)	-	-	(152)	-	-	-	(152)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	33	(84)	-	-	-	-	(51)
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	2 157	(142)	-	2 015
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(1 814)	2 392	-	-	-	-	579
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	(170)	147	-	-	-	-	(23)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(14)	545	-	-	-	-	531

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Tabela poniżej przedstawia pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku:

<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016 roku</i>	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	Zyski/ (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	249	-	249
Należności z tytułu dostaw i usług	24	95	(44)	-	-	-	75
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych)	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	25	208	-	-	-	-	233
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	(397)	(817)	-	(1 214)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(1 883)	1 287	-	-	-	-	(596)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	(146)	45	-	-	-	-	(101)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(11)	225	-	-	-	-	214

46.3. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe:

Oprocentowanie zmienne	1-3 mies.	3-12 mies.	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	394	1 155	1 300	816	367	20	-	4 051
Kredyty i pożyczki								
1. kredyt obrotowy BZ WBK (7.000 EUR)	-	28 121	-	-	-	-	-	28 121
2. kredyt obrotowy mBank (7.000 EUR)	-	26 829	-	-	-	-	-	26 829
3. BZ WBK kredyt inwestycyjny (2.000 PLN)	250	750	1 000	-	-	-	-	2 000
RAZEM	250	55 700	1 000	-	-	-	-	56 950
Oprocentowanie stałe								
Kredyty i pożyczki								
3. kredyt inwestycyjny BZ WBK (2.500 EUR)	695	1 564	2 085	1 043	-	-	-	5 387
4. kredyt inwestycyjny BZ WBK (1.700 EUR)	709	2 127	-	-	-	-	-	2 836
5. kredyt inwestycyjny mBank (6.000 EUR)	838	1 205	-	-	-	-	-	2 044
6. os. fizyczna (300 EUR)	-	684	417	-	-	-	-	1 101
7. os. fizyczna (1.750 PLN)	-	-	450	-	-	-	-	450
RAZEM	2 243	5 581	2 953	1 043	-	-	-	11 819
OGÓŁEM kredyty i pożyczki	2 493	61 281	3 953	1 043	-	-	-	68 769

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Kredyty inwestycyjne w mBank S.A. i BZ WBK S.A. są objęte SWAPem odsetkowym (IRS). Natomiast wartość godziwa pożyczek od osób fizycznych nie odbiega istotnie od ich wartości wykazanej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe:

Oprocentowanie zmienne	1-3 mies.	3-12 mies.	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	382	1 060	1 015	723	549	303	-	4 032
Kredyty i pożyczki								
1. kredyt obrotowy mBank (7.000 EUR)	-	-	22 401	-	-	-	-	22 401
2. kredyt obrotowy BZ WBK (7.000 EUR)	-	-	26 102	-	-	-	-	26 102
RAZEM	-	-	48 503	-	-	-	-	48 503
Oprocentowanie stałe	1-3 mies.	3-12 mies.	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lata	4-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki								
3. kredyt inwestycyjny BZ WBK (2.500 EUR)	553	1 659	4 424	1 106	-	-	-	7 742
4. kredyt inwestycyjny BZ WBK (1.700 EUR)	752	2 256	3 008	-	-	-	-	6 016
5. kredyt inwestycyjny mBank (6.000 EUR)	889	2 668	2 168	-	-	-	-	5 725
6. os. fizyczna (300 EUR)	-	-	1 327	-	-	-	-	1 327
7. os. fizyczna (1.750 PLN)	150	450	600	50	-	-	-	1 250
RAZEM	2 344	7 033	11 527	1 156	-	-	-	22 060
OGÓŁEM kredyty i pożyczki	2 344	7 033	60 030	1 156	-	-	-	70 563

Kredyty inwestycyjne w mBank S.A. i BZ WBK S.A. są objęte SWAPem odsetkowym (IRS). Natomiast wartość godziwa pożyczki od osoby fizycznej nie odbiega istotnie od jej wartości wykazanej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku.

47. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku nie wprowadzono zasadniczych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

GRUPA KAPITAŁOWA GROCLIN
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku
Dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	68 771	70 527
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	90 902	81 540
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 222	26 541
 Zadłużenie netto	 147 451	 125 526
 Kapitał własny	 34 221	 129 857
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto	-	-
 Kapitał razem	 34 221	 129 857
 Kapitał i zadłużenie netto	 181 672	 255 383
 Wskaźnik dźwigni	 81%	 49%

Wzrost wskaźnika dźwigni w 2017 roku jest wynikiem spadku kapitału własnego Grupy. Spadek kapitału wynika z osiągniętej straty w 2017 roku, głównie w wyniku dokonanych odpisów aktualizujących, o których mowa w nocie 26.

48. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku kształtowało się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2017</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2016</i>
Zarząd Jednostki Dominującej	4	3
Zarządy Jednostek z Grupy	5	3
Administracja	188	169
Dział sprzedaży	30	27
Pion produkcji	1 427	1 466
Pozostali	152	248
 Razem	 1 806	 1 916

*Pracownicy zatrudnieni na umowę o pracę oraz na podstawie umów cywilnoprawnych

49. Zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym

Do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania nie miały miejsca istotne zdarzenia po dniu bilansowym inne, niż te opisane we wcześniejszych notach sprawozdania.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu	André Gerstner	27 kwietnia 2018	
Wiceprezes Zarządu	Barbara Sikorska-Puk	27 kwietnia 2018	

Podpis osoby odpowiedzialnej za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania:

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Specjalista ds. raportowania korporacyjnego	Izabela Rogozińska	27 kwietnia 2018	